

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bui. Reg. Ferdin-
and (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Szigetvári
Közlöny. Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
Kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
840, félévre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több. Az éves szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint.

XLVII. évfolyam, 273. szám *

Főszerkesztő: SIAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Szerda, 1932. november 23

Nem jön létre a román-orosz megnem- támadási szerződés

**Oroszország hajlandó tovább tárgyalni, de Titulescu
nem tartja elfogadhatónak az orosz ellenjavaslatot --
Tovább hullámszik a konverzió körüli elégedetlenség**

Hosszu hetek óta általános érdeklődés ki-
séri az ország közvéleménye részéről azokat a
kulisszák mögött folyó tárgyalásokat, amelye-
ket a kormány az orosz szovjettal folytat az
orosz-román megnemtámadási szerződésre vo-
natkozólag. Ezek a tárgyalások már többször
is ismeretlen okokból megszakadtak, mivel
vagy orosz, vagy román részről támadtak el-
háríthatatlannak látszó akadályok. Amint az
Aradi Közlöny olvasói előtt ismeretes, Zalesky
lengyel külügyminiszter visszavonulása óta jó-
részt ezen a külpolitikai kérdésen fordult meg
a Vaida-kormány hatalmon-maradása is. A
Maniu-kormány uralomra-jutása óta az orosz-
román megnemtámadási szerződés megkötésé-
re irányuló tárgyalások kizárólag közvetítők
útján, Varsóban folytak, de sem a román, sem
pedig az orosz szovjetkormány részéről nem
történtek olymértékű közeledések, amelyek a
tárgyalások további eredményeit tették volna
lehetőséggé. Eppen ezért kelt most feltűnést az
egyik bucuresti-i lap hivatalosnak nem jelzett
írásai, amely arról ad hírt, hogy a szovjet-
kormány újabb hajlandóságot mutat a szűne-
lő tárgyalások folytatására és ez ügyben kü-
lön javaslatot is küldött Bucurestibe, ama for-
mula helyett, amelyet Titulescu külügyminisz-
ter ajánlott ugyan, de amelyet az oroszok elfo-
gadhatatlannak minősítettek. Valószínűleg Ti-
tulescu is elérkezettnek véli az időt, hogy vég-

re felvilágosításokkal szolgáljon az ország
közvéleménye számára és éppen ezért általá-
nos érdeklődés előzi meg azt a parlamenti fel-
szólalást, amelytől a Litvinov-féle új egyez-
mény-formula nyilvánosságra-hozatalát remé-
lik. Az erről szóló bucuresti-i jelentés a követ-
kező:

Oroszország szerződése nem fogadható el

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul nem hi-
vatalos forrásból arról értesül, hogy az orosz
távirati iroda radiogramban közölte, hogy a szovjetkormány hajlandó Romániával
a megnemtámadási szerződésre vonatkozó tár-
gyalásokat folytatni, de a román kormánynak
erre vonatkozólag kidolgozott formulája nem
elfogadható és ezért az orosz külügyi népbiztos
ellenjavaslatot küldött Bucurestibe.

Titulescu külügyminiszter nem kapta meg
Litvinov formuláját, de ismeri annak szövegét
és azt Romániára nézve elfogadhatatlannak
tartja. Ebből az következik, hogy Oroszország-
gal a tárgyalások nem folytathatók, ennek kö-
vetkeztében a megnemtámadási szerződés nem
fog létrejönni.

Az egész politikai világ nagy érdeklődés-
sel tekint a parlament holnapi ülése elé, ame-
lyen Titulescu beszámolni készül az orosz kér-
dés állásáról.

lebbezése az ország alkotmányának védelmét
is célozta.

Tatarescu: A legfelsőbb bíróság íté-
lete nem szerencsétlenség, hanem valóságos
jótétemény az országra. Miért nem módosítják
a konverziós törvényt és miért nem hozzák
összhangba az alkotmánnyal?

Popovici Mihály pénzügyminiszter:
Legyen türelemmel, még alig három napja,
hogy meghozták az ítéletet.

I. C. Duca: Mi feltételeken szavaztunk
meg az Argetoianu-féle törvényt.

Goicnoianu (kormánypárti): A Cre-
ditul Rural érdekeivel a háttérben.

Duca: Ez infámia.

Pop C. István elnök: Ez a kifejezés in-
parlamentáris, ennek használatát nem engedem
meg.

Duca: Akkor visszavonom a kifejezést,
de nem a gondolatot.

Lupu dr.: Érdekes volna tudni, hogy a sem-
mitőszéki tanács tagjai között hány volt a hite-
lező és hány az adós.

A hosszas intermezzo után Tatarescu folytatta
felirati beszédét és ebben azt mondja, hogy Val-
dának sikerült az ország szövetségeseit is eltávo-
lítani Románia mellől. A Maniu-kormánnyal szem-
ben is bizalmatlan a liberális párt és ennél fogva a
válaszfelirati javaslatot nem fogadja el.

Victor Eftimiu kormánypárti dicséri Vaida
Sándort és kormányát.

Az ország határainak megvédése

Egy hang: Beszéljen az orosz szerződésről.
Goga Octavian: Az oroszok Besszarábiát
akarják.

Victor Eftimiu: Van hadseregünk, amely
az ország határait meg fogja védeni!

A kormánypárti szónok felszólalásával a mai
ülés véget ért.

Bucurestiből jelentik: A szenátus mai
ülésén Iorga Miklós bejelentette, hogy pénteken
két interpellációt szándékozik előterjesztetni. Egyet
a kultuszminiszterhez, a közoktatási reform ügyé-
ben, a másikat külügyi kérdésekben Titulescuhoz,
vagy annak távollétében Maniu Gyula miniszter-
elnökhöz.

Popovici tábornok az első felszólaló a sze-
nátus felirati tervezetéhez. Hódolatát fejezi ki az
uralkodócsalád és a király iránt, akik annyi oda-
adással dolgoznak az ország érdekeiért. A lesze-
relés kérdésében ovatosságra inti a kormányt, je-
gyen figyelemmel azzal az országgal való szom-
szédásunkra, amelynek tervei kiszámíthatatlan-
nok. A felirati javaslatot elfogadja.

Mircea mérnök, a Kereskedelmi Kamarák
szénátora az ipar problémáira hívja fel a kormány
figyelmét. A világháború eseményeire emlékeztet,
amelyek arra tanítanak, hogy egy tisztán agrár
ország nem képes ellátni a hadsereg sok szükség-
letét. Az ország iparosodásának érdekeit nem sza-
bad a pillanatnyi pénzügyi érdekeknek áldozatul
dobni.

Iunianéknak le kellene mondani mandátumaikról

Bucurestiből jelentik: A „Dreptatea”
Iunian vasárnapi zászlóbontásával kapcsolato-
san valószínűnek tartja, hogy a „Radikális pa-
rasztpárt” megalakulását ennek vezetői bejelentik
a Kamarában és a Szenátusban is. A lap nem ké-
telkedik abban sem, hogy a Iunianhoz csatlakozó
valamennyi képviselő és szenátor lemond mandá-
tumáról, minthogy ezek a nemzeti-parasztpárt
programjával jutottak be a parlamentbe, már
pedig ebben a programban nincs szó sem resta-
bilizációról, sem inflációról. A választói törvény
és a tisztesség is úgy kívánja, hogy a szóbanforgó
képviselők és szenátorok most újból az ország
közvéleménye elé lépjenek és megkérdőzzék azt,
hogy helyesli-e az új párt célkitűzéseit, de ezt ők
nem teszik meg.

Vihar a képviselőházban a Semmitőszék konverziós döntése miatt

„Együttműködés a Népszövetséggel, de ellenőrzés nélkül”

Bucurestiből jelentik: A képviselő-
ház ma délutáni ülésén Radulescu Mehe-
dinti, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesí-
téséhez kért szót és közölte, hogy a válaszfeli-
rati javaslatból annak nyomdai elkészítése
alkalmával kimaradt a negyedik fejezet,
amely a választói reformra vonatkozik. A fe-
jezet tartalma az, hogy a kormány igyekezn
fog a választói törvényt az alkotmány szelle-
mében ékként módosítani, hogy a megyénkinti
proporcionális képviselet biztosítva legyen.
Kéri, hogy az erre vonatkozó rész a felirati
javaslatba póldólag felvéssék.

Pop C. István dr. elnök közli a Házzal,
hogy az üléseket ezután pontosan 3 órakor
fogja megnyitni és kéri a képviselőket, hogy
az üléseken késedelem nélkül jelenjenek meg.

Kifogások a devizarendelelet ellen

Raznoveanu (szociáldemokrata) a
bucuresti-i tüntetéseket teszi szóvá és pa-
nász: tessz amiatt, hogy a karhatalom össze-
tett kezekkel nézte, mint rombolják össze és
dobják szét a tüntetők a szociáldemokrata
párt könyvtárát.

Robu (cuzista): Önök itt a kommunisták-
kat képviselik.

Misu Weissmann ugyancsak napi-
rend előtt a jegybank deviza-gazdálkodása
ellen emel panaszt. Kéri a pénzügyminisztert,

hogy a devizarendelethez e hiányosságán
sürgősen segítsen, mielőtt még nem késő.

Az ülés napirendjén a királyi trónbeszéd-
re adandó válaszfelirat szerepel. Az első szó-
nok Tatarescu liberális, aki a Vaida-
kormány működését bírálja és konstatálja,
hogy az ország kül- és belpolitikai krízise
változatlanul tart, ezeket a nemzeti-paraszt-
párt ugylátszik képtelen megoldani, bárki is
alakítson kormányt e párt kebeléből. A Né-
pszövetséggel folytatott tárgyalások tekinte-
tében a liberális párt álláspontja: együttmü-
ködés a Népszövetséggel igen, de ellenőrzés
nem. Foglalkozik ezután az Argetoianu-féle
konverziós törvénnyel, miközben egy több-
ségi képviselő közbeszól:

— Az önök kollaborálása nélkül a kon-
verziós törvény nem születethetett volna meg.

Tatarescu: Mi deklarációt olvastunk
fel a törvényhozás mindkét háza előtt és abban
kijelentettük, hogy lehetetlen a konverziót vég-
rehajtani anélkül, hogy annak finanszírozásá-
ról előzetes gondoskodás ne történjék.

Vasilescu-Nottara: Ki fogalmazta
a semmitőszékhez benyújtott keresetet? Én
megmondom: ugyanaz, aki a liberális-párt de-
klarációját felolvasta (célzás Dinu Bratianura,
aki mint a Creditul Rural elnöke, a semmitő-
széki pert kezdeményezte).

Bratianu Dinu: A Creditul Rural fe-

„Aki dolgozni akar, az pénzt kereshet“

mondta dr. Botioc Elek. — Két interpelláció a városvezetőség mai ülésén

Két interpelláció is hangzott el a város intermárbizottságának kedd-délutáni ülésén, amely a szokottnál sokkal elevenebb módon zajlott le. Figyelemre méltó interpelláció hangzott el *Grapini* Romulus dr. tanácsstag részéről, aki arravonatkozólag intézett kérdést az intermár-bizottság vezetőségéhez, hogy *milyen okokból mellőzték ebben az évben a munkanélküli segélyakció megindításának tárgyalásai* folyamán az elmúlt évi, kitűnő eredményű segélyakció gondosan felépített rendszerét? A segélyakció pompásan bevált, tehát elő kellene azt újból venni.

Botioc Elek dr. elnök válaszában kifejtette, hogy a város ebben az évben is eszközöl levonásokat a városnál kifizetésre kerülő számlák után, azonban a nagyközönség teherbíró-képessége lényegesen gyengült az elmúlt év óta s így nem kecsegtet a tavalyi anyagi sikerrel a régi szisztémájú segélyakció megindítása. Sajnálattal kell megállapítani, hogy most, amióan a város munkaalakalmakat tud adni, éppen a munkanélküliek részéről nem várt érdeklenség tapasztalható.

— *Amíg a város munkaalakalmat tud nyújtani, nem aktuális a segélyakció, — mondotta — aki dolgozni akar, az pénzt kereshet a maga és családjai számára. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy negyvennyolc órán belül ne állhatna megfelelő tőke a segélyakció megindítására a városvezetőség rendelkezésére.* Ennek ideje azonban mindaddig, amíg a munkálatok tartanak, még nem érkezett el.

Grapini dr. interpellációját megelőzőleg dr. *Süarteru* Pál, a városi tudószanatórium igazgató-főorvosa szólalt fel és szövege tette, hogy a vezetése alatt álló közegészségügyi intézményt vád érte, amely őt is érinti, aki négy évi működése alatt minden ambíciójával azon volt, hogy nívós intézménnyé fejlessze azt s így azonosítja azzal magát. Kötelességének tartja, hogy visszautasítsa a vádak, amelyek indokolatlanul érték őt, — valamint a komoly szociális munkát végző intézetet. Bárkinek rendelkezésére áll, — jelentette ki *Süarteru* dr. — akinek kifogása van ellene és az őt ért vádakért bíróság előtt kíván magának elégtételt szerezni.

Az interpellációra *Botioc* Elek dr. bizottsági elnök válaszolt, biztosítva az interpelláló

igazgató-főorvost a városvezetőség legteljesebb bizalmáról és kijelentette, hogy a városvezetőség meg fogja adni a lehetőségét annak, hogy a városi tudószanatórium megkapja a maga elégtételét. Az ügyvel egyébként a városvezetőség pénteki ülésén behatóan fog foglalkozni.

Értesüléseink szerint a tudószanatórium ellen elhangzott vádak ügyében a város főorvosi hivatala kedden még nem kapta kézhez a kórházvezetőség hivatalos jelentését. A magunk részéről ezuttal csak annyit fűzünk az eseményhez, amennyit legelső beszámoló-cikkünkben is megírtunk: „Az elhangzott vád nyomán a városnak kötelessége levezetni a vizsgálatot. Nem tételezhetők ugyan fel a fenti vádak felelős állásban levő orvosokról, azonban a vizsgálat kötelessége megállapítani a való tényállást és amennyiben a súlyosan megvádolt szanatóriumi vezetők ártatlansága kiderül, teljes mértékben rehabilitálni kell őket!” Ezt hangoztatjuk ma is, azokkal a szubjektív nyilatkozatokkal kapcsolatban, amelyek a kórházi igazgató-főorvos részéről hangzottak el a kötelességét teljesítő napisajtóval szemben.

Hitlert bízták meg a kormányalakítással

A német kihallgatások kulisszatitkai

Berlinből jelentik: A *Hitler* által átnyújtott kérdések ma délelőtt kerültek *Hindenburg* birodalmi elnök elé, aki a délután folyamán adta meg rájuk válaszlát. Sem a kérdésekről, sem a válaszlát nem adtak ki a mai nap folyamán hivatalos felvilágosításokat. Híre jár annak, hogy *Hitler* kérdéseinek magvát azt képezi, hogy *Hindenburg* prezdéális kormány megalkotására ad megbízást parlamenti megkötésekkel vagy parlamenti kormány alakítását kívánja prezdéális megkötésekkel. A nemzeti szociálista-párt annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy parlamenti jellegű többségi kormány számára nem helyeselhetők az elnök kikötései, az új kancellár elnöki kormány esetén lényegesen messzebbmenő kikötéseket kell hogy fogadjon, mindenekelőtt a parlament feloszlatására kell megbízást kapnia.

Későbbi jelentések szerint *Hindenburg* el-

Diákleány és kis diák

öngyilkossága az „Intők” miatt

Eperjesről jelentik: Megdöbbentő diáktragédia tartja izgalomban egy csehországi kis városka lakosságát. Presovban a reálgimnáziumban szombaton volt a félévi bizonyítványok kiosztása. A reálgimnázium negyedik osztályába járt *Ungár* Edith, egy presovi özvegy-asszony leánya, aki szorgalmas munkával készült vizsgáira. Szombaton a legnagyobb meglepetésére közölték vele, hogy két tantárgyból intőt kapott és azt már haza is küldték édesanyja címére. Kétségbeesetten tért haza, ahol a bátyja fogadta és figyelmeztette, hogy tanuljon jobban, mert nincs miből fizetniük a 400 csekkorona tandíját. Egész délután otthon maradt és szobájában sirdogált.

Később sétálni ment és aztán nem tért haza, hanem a vasuti sínek felé tartott és bevárta az első arra menő vonatot. Lefeküdt a sínparra és a kezébe vette kis noteszt, amelyet már ott-hon elkészített magának és amelyben búcsusorokat írt anyjának. A vonat kerekai lefejezték.

A budapesti Szent László-téri elemi iskolában egy 12 éves fiúcska, afeletti elkeseredésben, hogy intőt kapott, az intézet félreeső helyén zsebkéssel felvágta ereit. Sérülése életveszélyes.

nők válaszlát ma délután fél kettőkor nyújtották át *Hitler* Adolfnak, aki ezután fog határozni, hogy elvállalja-e a kormányalakítást. Politikai körökből rendkívül érdekes kulisszatitkokról beszélnek, amelyek szerint *Papen* volt kancellár javasolta volna *Hindenburg*nak, hogy a kormányalakítással *Hitlert* bizza meg. *Meissner* államtitkár egyébként ma tovább folytatta a tárgyalásokat a különböző pártokkal. Kijelentette, hogy utat enged *Hitler*nek. Remélhető, hogy a *Hitler*-kérdés holnapra tisztázást nyer.

A nemzeti-szociálista pártban is komoly aggályok merültek fel a feltételekkel szemben, amelyeknek alapján kétséges, hogy *Hitler* létre tudja-e hozni az egyezséget az egymással szemben álló pártok között, annál is inkább, mert *Meissner* belügyi államtitkár kijelentette több ízben is, hogy a birodalmi elnök feltételein nincsen módjában változtatni.

Emberek a ködben

Irtó: STODOLNI DEZSŐ

Szítált a köd, a sirokon színes lángok lobogtak, az utakon ismeretlen emberek bolyongtak és a kis sirhant mellett állott a férfi és a nő.

— Péter...

— Magda?... Nem lett volna szabad eljönnie. Jobb lett volna, ha nem találkozunk többé.

— Meg tudna nekem bocsájtani, Péter?

— Talán... Lehet.

— Azt is, hogy elhagytam és mindent? Mindent?

— Talán. Csak szeretni nem tudnám többé.

Ismét sötét hallgatásba hullottak bele.

— Péter... Emlékszik-e még Veronára? Aztán Nápoly, Velence... Tavasz... Szeretem... Milyen boldogok is voltunk. Nagyon boldogok. Aztán jött ő... Péterke. Maga mindig fiút szeretett volna. Én mindig egy kis szöszke, loknis lányért imádkoztam. A maga vágya teljesült.

A férfi nehezet sóhajtott.

— Minek a multat felidézni Magda? Minek? Az emlékek mindig fájnak, ha boldogságról beszélnek.

— És Péter, emlékszik-e, mikor őt kikísértük? Mindenki sirt... az eső is esett. Akkor, három évvel ezelőtt, ugyanitt álltunk.

— Magda... Hagyjuk ezt. Igen, akkor ösztört bennem minden. Először Péterkét temettem. Aztán... Aztán... Aztán magát kellett eltemetnem. Kellott. Örökre. Éreztem, hogy ennek így kell lennie. Most nem lett volna szabad

visszajönnie. Minek? Maga boldogságot keresett és másnál akadt rá. Nem haragszom, csak megértem magát.

Az asszony tompán bámult bele a sötétbe. — Nincs igaza, Péter. Nem tudja, mit szenvedtem azért... Azért a másikért. Ha nem már szürke, megöregedtem. Magára gondoltam és nagyon szomorú voltam. Eszembe jutott, hogy egy tavaszi estén ott lenn Veronában megcsókolta a szememet és azt mondta, hogy szeret... nagyon szeret. Vágytam maga után, Szerettem volna hallani a hangját. Szerettem volna megsimogatni a haját. A lábál elé szerettem volna borulni, hogy bocsánatát kérjem.

— Hagyjuk ezt. Én megbocsájtottam már régen. Csak a szerelmem halt meg örökre.

— Péter... tavaly itt voltam kint, Péterke sirjánál. Gyerekünk sirjánál. És nagyon szomorú voltam. Maga nem volt kint. Megtudtam, beteg volt. Aztán felkerestem azokat a helyeket, ahol együtt jártunk. Minden hajtott, üzött utánad, Péter.

A férfi az asszony tekintetét kereste ebben a sötétben.

— Most, csak most jött rá, hogy szeretett?

— Nem... Akkor tudtam, mikor elvesztettem... Akkor, mikor egy szakadék támadt közöttünk... Érzem, hogy sohasem tudnám elhagyni magát.

A temető lángjai tompán villogtak, az árnyak sötétebbek lettek.

— Péter, egy pillanatra elcsábított a fény, a pompa... De beláttam, hogy ez nem lehet minden... Kijózanodtam... Nézzen rám most Péter és ítélkezzék felettem.

— Nem ítélkezhettek Magda... Én őszinte vagyok és akkor maga meghalt örökre számomra. Hát ha újabb csalódást hozna a jövő... és egy újabb megtántorodás következne ezután ismét.

Hallgattak és szítált a köd.

— Péter... Azt hiszem... jobb lesz, ha megyek.

A férfi megrázkódott és ránézett a sirra.

Igen.

Az asszony küzdött a sirással.

— Csak egyet szeretnék kérni.

A férfi ránézett.

— Csak arra akartam kérni, hogy egyszer egy évben Péterke halálának évfordulóján itt lehessenek maga mellett.

A férfi megremegett.

— Nem bánom.

— Megengedi?

— Meg!

Ismét nagy csend borult rájuk, csak a hallottak virrasztottak. A férfi megfogta a karját.

— Maradjon.

— Megbocsájt?... Igen?

Igen.

— És tudna ismét olyan lenni, mint akkor lenn Veronában?

— Azt hiszem.

Megfogták egymás kezét. Az asszony egy csokrot tett a sirra.

— Késő van Péter. Menjünk.

Igen menjünk.

Lépéseik tompán koppantak a sárban és csak a köd hullott tovább a csendben.

„Nőket inzultálni gyáva gazság” — mondta a magyar közoktatási miniszter

A debreceni egyetemi botrányok fejleményei

Budapestről jelentik: Miután a debreceni egyetemen újabb diákszavargások történtek, Homan Bálint közoktatásügyi miniszter a leg-erélyesebb intézkedéseket foganatosította. A közoktatásügyi miniszter kijelentése szerint három vezetőt kellene csak példás büntetésben

részesíteni és akkor a legteljesebb rend ismét helyreállna. Homan a lapokból értesült arról, hogy a debreceni egyetemen nőket is inzultáltak és legnagyobb felháborodással nyilatkozott azokról a diákokról, akik ilyen inzultusra képesek. A nőket inzultáló diákok tettét gyáva gazságnak minősítette.

Az aradi színház fűtése — részletfizetéssel

A magyar honos színészeket az eltávozás veszélye fenyegeti.
Arad után Kolozsvárra került a sor

Aradváros vezetősége újra színházi ügygel foglalkozott a kedd-délutáni interimár-bizottsági ülésen. Ezuttal Szendrey Mihály aradi magyar színigazgató beadványáról volt szó, amelyet annak érdekében intézett a városvezetőséghez, hogy kéthónapi haladékot kapjon a színház fűtéséhez szükséges városi koksz kifizetésére. Az igazgató hivatkozott a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyokra és arra kérte az interimár-bizottságot: adják meg annak lehetőségét, hogy a karácsonyi ünnepek alatt várható jövedelemből fedezhesse a fűtési kiadásait. Ardig is magán-diszlettárát ajánlotta fel garanciaként, amíg kötelezettségét rendezheti.

A kultúrtaácsos és az interimár-bizottság alelnöke annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a felajánlott garancia nem kielégítő. Tripa gépüzemigazgató viszont arra kérte a város vezetőségét, hogy legyen tekintettel a gázüzemek anyagi érdekeire is, mert szerinte az elmúlt színiévről is adósa maradt a szén árával Janovics Jenő dr. volt aradi színigazgató. A kultúrtaácsos azt a tervet vetette fel, hogy ültessen be a város a színház pénztárába egy megbízottat, aki a karácsonyi ünnepek alatt a bevétel bizonyos hányadát a koksz vételárának fedezetére minden este félreteszi. Barbus Victor dr. tanácsag részletfizetéseket indítványoz, amelyeket talán könnyebben megfizethet a színigazgató. Hosszasabb vita után a bizottság úgy határozott, hogy Szendreyt felszólítja: helyezze letétbe a szerződésben előírt 50.000 lej értékű óvadékot és ebben az esetben a kért haladékot a koksz-tartozás fizetésére meg fogják adni számára.

Ezután Botiuc Elek dr. interimár-bizottsági elnök jelentette be, hogy a magyar színigazgatóval kötött szerződés szövegének egy része félreértésekre adott alkalmat, úgy a bizottságban, mint a napisajtóban. Ez a félreértés a színházak felszerelésének biztosítási díjai körül keletkezett, amit természetesen nem kell a színigazgatónak fizetnie, csupán a ruhatár és a büffe birtokolása folytán ráeső hányadot. Az elnöki bejelentést a bizottság tagjai megnyugvással vették tudomásul.

Mint ismeretes, a megyei prefektus intervenciója folytán az aradi rendőrkészletre közzölte Mágory Dóra, Ila Méry és Balázs István magyar állampolgárságu társulati tagokkal, hogy nyolc napon belül tisztázniuk kell: milyen engedély alapján játszanak az aradi magyar színház színpadán, mivel a budapesti színészeti vezérigazgatóság rendelete szerint külföldről egyetlen idegen állampolgárt sem szabad a romániai színházakhoz leszerződteni. Módunkban van közölni a színészeti vezérigazgatóságnak azt a 4825. számú rendeletét, a

Az aradi kéményseprők igazat kaptak

Ismeretes, hogy az aradi kéményseprő-mesterek jogi képviselőjük, Boneu Vazul volt prefektus után, felebbezést nyújtottak be a város új kéményseprő-szabályrendelete ellen. A budapesti központi revíziós bizottsághoz. A központi revíziós bizottság megsemmisítette a temesvári helyi revíziós-bizottság döntését, amely a városra nézve kedvező volt, helyt adva az aradi kéményseprő-mesterek felebbezésének.

melyet hasonló ügyben dr. Janovics Jenő kolozsvári magyar színigazgató kapott:

„Tisztelettel értesítjük — szól a rendelet — hogy a vezérigazgatóság újabb rendelkezések értelmében nem hagyja jóvá az Ön kérését Földényi László, Benes Magda és Somogyi Emmi szerződésére vonatkozólag. Tisztelettel a vezérigazgatóság helyett: SADOVEANU, s. k.”

A színészeti vezérigazgatóság értesítést természetesen konsternáció fogadta Kolozsváron, ahol már nem volt ismeretlen az aradi magyar társulatot érintő intézkedés sem. Viszont éppen Sadoveanu vezérigazgató-helyettes értesítése enged joggal arra következtetni, hogy a minisztérium tiltó rendelkezése csakis az újabb kérvényekre vonatkozhatik, de nem szólhat az olyan, már kiadott játszási engedélyekre is, a melyeket hetekkel ezelőtt hagytak jóvá és adtak ki az Aradon játszó színészek számára az illetékes budapesti és aradi hatóságok. Értesüléseink szerint egyébként ebben az ügyben Szendrey Mihály színigazgató újlágal eljár a hatóságoknál.

Csalással vádolt arisztokrata

Báró Gágern János és gróf Károlyi István több százezer pengős differenciájának tárgyalása

Budapestről jelentik: Rendkívüli érdekességi családi bűnyűvet kezdett tárgyalni a budapesti törvényszék kedden délelőtt. A vádlottak padján monoklis fiatalember ült: báró Gágern János, aki ellen az ügyészség csalás büntette címén emelt vádat. A vádlott általános ismert személye feltűnően előkelő közönséget vonzott a törvényszék tárgyalótermébe, amelynek padosrai között magyar arisztokraták is megjelentek. Amint a vádirat elmondja, Budapest 1930. júniusában több alkalommal azzal a fondorlatos előadásával, hogy a németországi Rugen szigetéről, temesmegyei birtokából, berlini háza eladásából, németországi hitbizományából, amerikai, kanadai rokonnaitól olyan mérvű jövedelmei és várandóságai vannak, hogy ezekből gróf Károlyi István által aláírt váltók ellenértékét lejáratkor kifizetheti.

Károlyi Istvánt vagyoni viszonyait és fizetési képessége felől tévedésbe ejtette.

Előbb 60.000 schilling alapváltót, később azzal a fondorlattal, hogy a váltók megújítására és a kamatok rendezésére újabb váltók szükségessé, 300.000 schilling értékű, összesen tehát 360.000 schilling értékű váltók aláírására bírta rá Károlyit.

Mivel a váltókat eddig nem rendezte, azok egy részét, 110.000 schilling értékűt, Károlyi Istvánnal szemben már peresítették is.

— Nem vagyok bűnös, — Vallotta Gágern, aki folyton tagadta a vádat és azt monddta, hogy a váltókat Károlyi írta alá. Károlyinak két kikötése volt: a pénzt ne Budapestben, hanem Bécsben szerezzük meg és a legnagyobb diszkrecióval kezeljem a dolgot, senkinek ne szóljunk róla.

Ezzel befejeződött Gágern báró kihallgatása.

Az első tanu dr. Aertl Miksa, a főm Károlyi-uradalom igazgatója, a következőket mondotta:

BÉCS-BEN CSAK A HOTEL ASTORIA
Kärntnerstrasse 32. Egyágyas szoba 10.- S.-lől 14.- S.-lg.

A hajdan dús gazdag ember szerelmi drámája

Agyonlőtte a feleségét — Nem sikerült öngyilkosság

Budapestről jelentik: Borzalmas szerelmi tragédia játszódott le ma délbén a Váci-uton. Tözsér Lajos feleségével, Borbás Nándor hadirokkanthál lakott alberletben a Váci-ut 96. számú házban. Tözsér egykor nagyon gazdag ember volt, de vagyonát részint elitta, részben pedig lelkiismeretlen szélhámosok kifosztották. Az alkoholista ember állandóan féltékenységgel üldözte feleségét, akit azzal gyanúsított, hogy Borbás Nándorral folytat viszonyt. Ma délbén, amint Tözsér Lajosné Borbás társaságában hazafelétartott, a korcsma ablakán keresztül férje megpillantotta őket. Az ittas ember kirohant a korcsmából és Borbásra kiáltott:

— Most leszámolok veletek!

A megrémült pár futásnak eredt, de Tözsér revolverrel kezében követte őket, majd midőn házuk kapuja előtt utolérte a menekülőket, kétszer Borbásra lőtt közvetlen közelből. A lövések célt tévesztettek, mire Borbás felémelte botját és Tözsér felé sujtott. Tözsér ekkor ismét elsütötte revolverét, de ezuttal sem talált, mire annyira dühbe jött, hogy felesége után rohant, aki időközben a házba menekült. A lakásban utolérte az asszonyt, mire kétszer rálőtt. Az egyik lövés Tözsérné koponyájába, a másik a mellébe furódott. A szerencsétlen asszony azonnal kiszenvedett. Tözsér ekkor önmaga ellen fordította fegyverét, de miután valamennyi golyóját kilőtte, nem sikerült öngyilkosságot elkövetnie. A rendőrség a helyszínen letartóztatta, Tözsér azt vallotta, hogy tulajdonképpen Borbást akarta megölni.

— A Nemzeti Kaszinó egyik tagjától értesültem arról, hogy Gágern János báró több fiatal mánást vont be egy váltómanipulációba.

Megtudtam, hogy egy fiatal Wenckheim s egy Zichy grófról és Eszterházy Tamás grófról van szó, akik mintegy 400.000 pengős obligát vállaltak ezekben a váltóügyekben. Később Gágern báró telefonon felhívott engem és Károlyi István gróf címe iránt tudakozódott. Én féltem attól, hogy Gágern Károlyi István gróft is be akarja vonni a manipulációkba, ezért figyelmeztettem őt, hogy ne zsíráljon váltót Gágernnek. Károlyi István azonban közölte velcm, hogy már későn szóltam.

— Károlyi István nem volt könnyelmű ember — vallja a tanu — sőt inkább fukar volt, de rendkívül könnyen befolyásolható és így történt, hogy a váltókat ilyen összegekben zsírált.

Aertl kihallgatásávi a mai tárgyalás be is fejeződött és a tárgyalást szombaton folytatják, amikor Károlyi István gróf kihallgatására kerül a sor.

CORSO-MOZGO mai műsora:
GRETE MOSHEIM nagy alakítása

ÉVA!

Társadalmi életkép
érdeklődőcselek-
ménytel a mai er-
kölesokről.

HILDE HILDEBRANDT, HARRY HARDT.

Előadások 5, 7 $\frac{1}{2}$, és 9 $\frac{1}{2}$ órakor!

November 29., 30. és december 1-én

TANASE ÁLMA!

Románul és németül beszélő filmbohózat.

TANASE és FÉLIX BRESSART-

al, továbbá

TANASE és TARSULATANAK személyes

tollépte. Jegyelővétele máti!

ELGÁZOLT AZ ÉLET

egy volt aradi autobusvállalkozót

Ungár Sándor tragédiája. — A nótaszerző fantasztán Temesváron kilört az elmezavar

Vasárnap délelőtt történt a temesvári székesegyházban. A misét tartó pap éppen megkezdte prédikációját, amikor valahol hátul a templomban mozgolódás kezdődött. És egy alacsony, kopasz, vörösképi emberke rohant a szószék felé:

— Nem erről van szó, kérem! — kiáltotta a megdöbbenett papnak, sokkal fontosabb ügyek vannak, tessék rám hallgatni! Csendet kérek!..

Az első pillanatok megdöbbenését a felháborodás moraja váltotta fel, előkerült a rendőr is, aki karonfogta a hevesen tiltakozó embert és kivezette a templomból. A férfi pedig utközben egyre hangoztatta:

— Hallgassanak rám, Matuskáról van szó, az egész város veszélyben!..

A rendőrségen pedig felvették a nacionálét:

Név: Ungár Sándor.

Foglalkozás: ismeretlen.

Hivatalos jelentés: nyilvános botrányokozásért megindult ellene az eljárás.

Hat esztendővel ezelőtt történt. Az aradi városházán izgatott tanácskozás folyt, elhatározták, hogy leépítik a kisvasutat és bevezetik az autóbust. A város vezetői közül néhányan ellenezték a tervet, mert azt nem találták jó üzletnek. Végre hosszu és izgatott vita után elhatározták, hogy próbaképpen kiadnak egy magánüzeműnek autóbustkoncessziót és annak üzletmenete alapján derítik ki, jövedelmező-e az autóbust, vagy sem. A kísérleti nyulacskák hamarosan jelentkeztek. Egy aradi szállítócég volt tisztviselője, aki nagy üzletekről, milliós számlajegyekről álmodozott, pedig mindössze csak százötvenezer leje volt. Ungár Sándor megkapta az autóbustkoncessziót több utvonallal. A Boros Béni-terén megnyitott az első autóbustiroda, amelyben Ungár Sándor és feltűnően szép, szőke felesége dolgoztak szorgalmasan. Elindultak a milliók felé... legalább is így képzelte el az egykori magántisztviselő. Megkezdődtek a nehézségek, a pénz, az uriaszony ékszereinek egy része és sok minden más megtakarított érték eluszt az első bevásárlásokban. Folyton újabb és újabb befektetésekre lett volna szükség. Ungárék azonban hősiesen állták a viharokat, fűtötte őket a milliók reménye..

Egy törekvő üzletember tragédiája

De elkövetkezett a kiábrándulás. A város megelégtelte a kísérletet és egy szép napon elhatározta, hogy

saját kezelésébe veszi az autóbustüzemet.

Ungár Sándornak megköszönték szíves előzenéségét és közölték vele, hogy két hét múlva elvonulhat autóbustjaival. A kis üzem még vigan uszott az adósságokban. Ungár Sándor azonban megmakacsolta magát, kijelentette, hogy nem hajlandó olyan könnyen feladni álmait, harcot üzent a nagy városnak a kis magánhivatalnok. És elgázolták.

Autóbustjait lefoglalta a rendőrség, mert a város tilalma dacára közlekedett velük.

Őt is napról-napra citálták fel, figyelmeztették... minden hiába volt. Ungár Sándor harcolni akart a várossal. Perek egész lavínja indult meg, hol Ungár perelte a várost, hol a város Ungárt és a vége az lett, hogy eluszt az autóbustüzem, az elegánsan berendezett lakás és minden más, ami értéket képviselt, ami a jómódu polgári életet jelent. Ungár Sándor a kávéházi zsargon szerint „totál leégett”.

És azután jött a lelki megrázkódtatás is. A szép, szőke asszony megunt a nyomort, hiábavalónak találta a harcot és egy szép napon bejelentette, hogy elege volt, válik. Ungár imádkozta feleségét és napokon, heteken át könyörgött neki, változtassa meg szándékát. A szép asszony azonban úgy érezte, hogy még sok követelni valója van az élettől és férje nem adhatja meg számára mindazt, amiről álmodott... halhatatlan maradt.

A felborult házastét után nemsokára a szerencsétlen férfi lelki egyensúlya is felborult.

A sors pedig csak ostromozta tovább a már porbahullott áldozatát. Ungár Sándor Temesvárra költözött és miután seholsem tudott elhelyezkedni, felfedezte magában a zeneszerzői tehetséget. Ma-

gyar nótákat, műdalokat komponált és meg kell adni, nem is voltak olyan rosszak ezek a kis dalok. Az egyik temesvári kávéházban pár este fellépett, aztán eljött Aradra. Oda, ahol annyi szerencsétlen küzdelme volt. Dalokkal akarta meghódítani azt a várost, amelyben összetakarított vagyona elmerült. Nálunk is járt a szerkesztőségben.

— Ha nem hiszik el, hogy tehetséges vagyok, nyomban bebizonyítom — jelentette ki határozottan.

Az egyik szekrényajtó elé állt és felkérés nélkül énekelt. Nagyon nagyon szomorú látvány volt...

Pestet is meglátogatta a kóbor dalos. Ki akarta adni dalait, de a dekonjunkturában heverő magyar főváros zenekiadói nem voltak hajlandók egy ismeretlen vidéki kedves, de naiv nótáira pénzt költeni. Azután konkurrálni akart Kalmár Pállal, a népszerű rádióénekeskel. Semmi sem sikerült Ungár Sándornak, a szerencse végképpen hátat fordított neki.

A szép, szőke asszony emléke...

És most jött a befejezés. Ungár idegei feladták a harcot. Az utóbbi időben arról fantáziált, hogy merényletet leplez le kiváló lelki megérzései révén. A rendőrségen detektíveket kért Gritta temesvári rendőrkezesztől. Kinevették. A városházán megszakított egy tanácskozást és figyelmeztette az elképedt tanácsosokat, hogy Temesvárt veszedelem fenyegeti. Senkisem akart rá hallgatni és vasárnap, a szószékről akarta megbombolt agyának rémképeit tudatni az egybegyűlt közönséggel.

Ungár Sándor most újra szabadon járkal. Az aradi autóbust kísérleti nyulacskája, az élet szomorú hajótöröttje tovább fantáziál, talán már el is feledte a harcot a milliók eléréseért. Csak egyet nem felejtett el: a szép, szőke asszonyt, akinek emléke most is ott sajog a felborult lélek mélyén...

Marosi Rudolf.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház műsora. Szerda este fél 9 órakor: Cirkuszhercegnő (nagy operett-repiz: új betanulásban, B) bérlet). Csütörtök este fél 9 órakor: Harmonia (Molnár Ferenc vígjátékának bemutatója, C) bérlet). Péntek este fél 9 órakor: Harmonia (Molnár Ferenc újdonsága, itt másodszor, A) bérlet). Szombat délután 5 órakor: Ez a jó (látványos operett, „filléres” helyiakkal.) Este 9 órakor: Érik a buzakalász (operettújdonság, itt először, B) bérlet, Dancs Ica idej első fellépte).

* Ma este a Cirkuszhercegnő a színház műsordarabja, amely a felelevenítés alkalmával újabb nagyszerű premier-sikert aratott. A címszerep: Arató Ally alakítja. B) bérlet, mozhelyiárak.

* Csütörtök este lesz a Harmonia bemutatása. Aradon, Ekkor lesz az aradi közönségnek alkalma igazi véleményét megalkotni a nagyíró Molnár-darab sorsáról. Csányi Mátyás nagyszerű karéneket szerzett a darabhoz, amelynek eseménye, hogy benne lép fel az idén először Horváth Mici. Kivüle a prózaegyüttes tagjai: Mágory Dóra, Gömör Emma, Papp Ella, Mészáros, Jávor, Darvas. Csütörtök a főszereplők. Pénteken is a Harmonia kerül színpadra.

* „Érik a buzakalász”, ez a címe az operett-együttes szombat esti premierjének, amelynek magyaros íze, színe és zamatja egészen bizonyosan megtalálja a közönség nagyfokú tetszését. Ujházy György: „Beleznay asszonyok” című nagy-

Keresse fel / PILISINE

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-ter) 16. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. — Esti kikészítések. — Arcmasszage. — Olcsó bérletrendszerek.

Börtönre ítélt volt aradi rendőrtisztek

Négyszáznegyven elrabolt dollár története — „A vádlottak ostoba védekezése” — hangzott a vádbeszéd

Nagy érdeklődés közepette tartotta meg ma az aradi törvényszék két volt aradi rendőrségi tisztviselő bűnügyének tárgyalását. A bíróság előtt vádlottként Lungulescu Péter és Sitariu Illés volt aradi rendőrkomiszárok állottak, rablással vádolva. A két volt komiszar — a vádirat megállapításai szerint — ez év augusztusában megismerkedett Nica Tódor világosi gazdával, aki mulatás közben elmesélte, hogy Amerikából jött és 440 dollárja van. Lungulescu és Sitariu elhatározták, hogy felhasználják a kedvező alkalmat és kifosztják Nicát. Letartatták, majd amikor már szinte öntudatlan állapotba jutott, kirabolták. Összesen 440 dollárt és 2500 lejt vettek el tőle.

A rendőrségi nyomozás megállapította a két volt komiszar bűnösségét. De csak Lungulescut sikerült elfognia, Sitariu gyanút fogott és megszökött. Csak hetek múltán fogták el Lugoson, társánál azonban megtalálták a rabolt pénzből nekiadott 120 dollárt. A mai tárgyaláson először a két vádlottat hallgatták ki. Lungulescu kijelentette, hogy a lopásról nem tud semmit és a dollárokról sem tudott. Valószínűnek tartja, hogy Sitariu rejtette el nála a pénzt. Később ellentmondásokba keveredett, de makacsul kitartott amellett, hogy a lopásban nem vett részt. Utána Sitariut hallgatták ki, aki már egészen másképpen adta elő a dolgot. Azt állította ugyanis, hogy a pénz az uccán találta és azért adott 120 dollárt Lungulescunak, nehogy elárulja. Sitariu is tagadta, hogy kirabolta volna a feljelentőt. Nica Tódor elmondta a mulatozás történetét.

A tanúkihallgatások után Mandru Miklós ügyész mondotta el vádbeszédét, amelyben kijelentette, hogy a vádlottak ostoba védekezése még a valószínűség látszatát sem viseli. Súlyos büntetést kér rájuk és súlyosító körülményként felemlíti, hogy volt köztisztviselőkről van szó, olyan emberekről, akiknek azelőtt a bűnösök ellen kellett harcolniuk. A vádbeszéd után a bíróság a két volt rendőrkomiszart felfüggesztett évi börtönre ítélte.

sikerü vígjátékának szövege alapján készült ez az operett, amelyhez Szlatinay Sándor irt pattogó ütemű muzsikát. Felhő Ervin irányítása mellett már lázasan folynak az operett próbái. Szendrey Mihály színgazgató fellépése külön érdekessége az operettnek, amelyben Dancs Ica, a kitűnő és népszerű aradi szubrett tartja idej első felléptét.

* Dálnoki Nagy Lajos darabja az aradi színházban. Amint már jeleztük, Szendrey Mihály színgazgató kérésére Dálnoki Nagy Lajos nyug. alispán, akinek „Harag és pletyka” című vígjátékát annak idején a budapesti Nemzeti Színház nagy sikerrel adta elő, az „Ifjuság” című egyfelvonásos új verses vígjátékát átengedte az aradi színház számára. A darab próbái már megindultak. A főszerepeket a színház vezető színészei: Mágory Dóra, Mészáros, Jávor, Darvas játsszák. A premier december hetedikén lesz.

Molnár Ferenc — Harmonia. Molnárnak minden új darabja, új magasságok és új mélységek dokumentuma. A Harmoniában a vidéki élet remek szatirját adja csak hatatlan megfigyelésekkel, az alakok plasztikus megrajzolásával, szellemes és mulatságos csillogásokkal. Mint olvasmány is pompásan hat Molnár Ferencnek ez az új darabja, amely az Atheneum kiadásában gondos és csinos kiállításban jelent meg. Ára 54 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs Lepagonál, Kolozsvár. Kérje az Atheneum újdonságok jegyzékét.

* Hét színdarab egy számban. Nagy örömmel lesz a „Színházi Élet” e heti olvasóinak, különösen a műkedvelőknek, mert hét egyfelvonásos ez a szám, a következő sorrendben: „Pesti polgár álma”, írta: Vasvári János. „Bella nagysád”, írta: Török Rezső. „A hang”, írta: Karinthy Frigyes. „Nem tudok hazudni”, írta: Lőrincz Miklós. „A kalap”, írta: László Miklós. „Az elszánt ember”, írta: Békeffy László. „Biztos üzlet 5000-rel átvehető”, írta: László Aladár. A 196 oldalas szám hozza ezenkívül Harsányi Zsolt, Hatvany Lili, Szép Ernő, Pásztor Árpád, Lakatos László, Kálmán Jenő cikkei, kottamellékletet, kézimunkaujdonságot és „Boldog Ifjuság” gyermeklapot. Minden árszámítónál kapható, ára: 20 lej.

Az adósságlizetés elhúzása — „intellektuális” büncselekmény

Ötezer lejes bekebelezéssel megakadályozott házárvérések — Az aradi rosszlizetők érdekes trükkjei

A rendkívül nehéz pénzügyi viszonyok miatt az utóbbi hónapokban meghonosodott az adósok között az a rendszer, hogy ki akarják magukat vonni kötelezettségeik teljesítése alól. Azt hiszik, hogy a konverziós törvény által keletkezett hangulat közepette a hitelezők nem érvényesítik jogaikat és még akkor sem sietnek kifizetni tartozásaikat, amikor valamely pénzintézet, vagy más hitelező bepereli őket. Az igazságszolgáltatás termeiben naponta olyan eseteket látunk, amelyek azt igazolják, hogy az adósok a végletekig szeretnék elhúzni pereiket és sajnos, erre most meg is van a lehetőséjük, habár ez a törekvésük súlyos büntetőjogi következményekkel jár rájuk nézve.

Olyan adósok is, akik ezelőtt felszámítás nélkül fizettek, most még váltóperekben is a legképtelenebb kifogásokkal szeretnének kitérni a kölcsön visszafizetése alól. Rendszerint már az első tárgyaláson ezt mondja a rossz adós, amikor a bíróság felmutatja előtte a váltót:

— Az aláírás nem tőlem származik!

— Ki hamisította a maga aláírását? — kérdezi a bíró.

— Sajnos, ezt nem tudom! Kérem a tettest megállapítani.

Az új tárgyaláson, amely rendszerint két-három hónap múlva következik, kiderül, hogy az aláírás az adósé. Az alperes ekkor új taktikához folyamodik: *Kijelenti, hogy a váltó összegét nem vette fel.* Ezzel újabb három-négy hónapi időt nyert, mert a bíróságok annyira túl vannak terhelve munkával, hogy rövidebb tárgyalási terminust alig lehet kívánni. Végre a felperes megkapja a rá nézve kedvező ítéletet és ekkor az adós a végrehajtási törvény új rendelkezései alapján a foglalatást ismét hónapokig elhúzhatja, majd a végrehajtás foganatosítását is kitolhatja.

Ennél sokkal súlyosabb az ingatlanok betáblázásával kapcsolatos adósságok behajtása. Vegyük a következő, gyakran megtörtént esetet: Valamelyik pénzintézet három-négyezer lej kölcsönt rákebelezett X. ur házára, amely most is megér másfélmillió lejt. X. ur nem tud fizetni, amire a bank pereli s később meg is tartják az árverést. A rosszhiszemű adós ekkor összejátszik valamelyik ismerősével, aki szíveségből megteszi neki, hogy 2—3 nappal az árverés kitűzése előtt második helyen rákebelezte a háza 4—5 ezer lejt és ez alapon jogosult az árverelő között szerepelni. Az új végrehajtási törvényszakaszok sajnos, eltörölték azt a régi intézkedést, amely kötelezővé tette, hogy minden ingatlan-árverező a kiküldési ár tíz százalékát bánatpénzül köteles letenni. A végrehajtási törvény ezt a szakaszt

eltörölte és még a négy-ötezer lejes bekebelezett hitelező is bánatpénz nélkül részt vehet az árverésen és ha rajta is marad a ház, a vételárat nem tudja kifizetni, aminek következtében néhány hónap múlva új árverést tartanak, amely többször is megismétlődhet. Az ilyen trükkhöz folyamodó adósok azt hiszik, hogy mindez a végletekig folytatható. Az illetékes jogi faktorok azonban most már figyelmébe ajánlják a spekuláns árverezőknek, hogy cselekményük beleütközik az „intellektuális” büncselekménybe, amelyet a törvény szigorúan büntet.

Elrabolt dúsgazdag zongoragyáros

Akit erőszakkal adott injekcióval elkábítottak és egy budai szanatóriumba cipelték. — Hogyan jutott a nagyvagyonú páciensthez egy gyógyintézet?

Budapestről jelentik: Dr. Klár Zoltán budapesti orvos „Társadalmunk” című hetilapjában Vajda József rendkívül érdekes cikket közöl Kernács Károly országos híré dúsgazdag zongoragyáros kálváriájáról, amelyet a budai Kékgolyó-utca 5. szám alatt lévő idegstanatóriumba való erőszakos elhurcolása miatt kellett elszemvednie. A cikk adatai szerint a szerencsétlen zongoragyárost, aki saját szorgalmával és munkásságával egyszerű szakmunkásból nagyvagyonú gvárossá küzdött fel magát, ok nélkül tartották az említett idegstanatóriumban, ahonnan dr. Révész Sándor budapesti ügyvédnek sikerült kiszabadítania, mert dr. Frey Ernő, dr. Minich Károly, dr.

Az angol királyi pár

aranyhintón érkezett a parlament megnyitására

Londonból jelentik: Az angol király évszázados hagyományokhoz híven, ősi ceremóniák keretében nyitotta meg ma a parlament őszi ülését. Az ülés megnyitása előtt alahárdosok olajmécsessel felszerelve kutatták át a parlament épületének pincehelyiségeit. Ez a szokás egy 400 év előtti merényletre vezethető vissza, amikor puskaporos hordókat helyeztek el a parlament pincéjében.

György király családjával aranyhintón, tradicionális öltözködéssel jelent meg a parlament előtt, majd kíséretével az ülésterembe vonult. A parlament csarnoka pompás látványt nyújtott. A képviselők, valamint a karzaton megjelent hölgyközönség ragyogó öltözetben színes képet alkotott. Az uralkodó-pár a trónra lépett, miközben a királynak az udvarmester aranytálcán átadta a trónbeszédet.

ÉGITITÁNOK

A légi csodák filmje.

WALLACE BEERY,
CLARK GABLE,
DOROTHY JORDAN

QUICK

artistavígjáték, UFAsláger

LILIAN HARVEY,
HANS ALBERS

A városi mozik legközelebbi műsorai

Schmidt Lajos ideggyógyorvosok, egyetemi m. tanárok és dr. Kiss Ödön bírósági szakértő teljesen normálisnak találták.

Most a budapesti törvényszék is foglalkozott ezzel a rendkívül érdekes ügygyel és megdöbbentő adatok kerültek nyilvánosságra arról, hogyan jutott a nagyvagyonú páciensthez a szóban lévő szanatórium. A megdöbbentő Kernács és fia között anyagi okokból differenciák merültek fel és Kernács szerint fiait őt tékozlással vádolták, mert jótékonykodott, mely miatt be akarták juttatni a budai Kékgolyó-utcai idegstanatóriumba. Mivel Kernács teljesen egészségesnek érezte magát, vonakodott szanatóriumba menni és óvatosságból állandóan a Lovas-uton lévő villájában tartózkodott, melynek egyik szobáját csak ritkán hagyta el.

1930. július 3-án Kernács lakásában megjelent egy uniformis ember, akinek fején postásapka, nyakában pedig olyan táskát volt, amelyet a táviratkézből hordanak.

Az illető becsöngetett és a zongoragyárosnak, aki ajtót nyitott, azt mondta, hogy sürgőnyt kézbesít neki. Amikor Kernács a táviratszelvény aláírásával foglalatostkodott, az al-sürgőnyhordó átkarolta és lefogta, mialatt a folyosón várakozó három idegen ember berohant Kernács szobájába és erőszakkal lefogták a tiltakozó gyárost. Az egyik, a nála készenlétben lévő fecskendővel injekciót adott az idős Kernácsnak, aki az injekciótól elkábult és ezután — az idegstanatóriumba tért magához. Egy idő múlva ügyvédje segítségével sikerült onnan kiszabadulnia és személyes szabadság megsértése, valamint kártérítés miatt beperelte fiait orvosát, akinek szakvéleménye alapján hurcolták őt be a szanatóriumba, holott régi kiváló egyetemi tanárok normálisnak találták az elméjét.

A budapesti törvényszék most elvileg kimondta, hogy a szóban lévő szanatórium és az abba való beszállításban segédkező orvosok anyagilag felelősek Kernács szenvedéséért és több ezer pengő kártérítési kötelezettségüket megítélte. A bíróság megállapította, hogy az 1876. évi XIV. t.-c. 72. szakasza alapján annak a szanatóriumnak csak akkor szabad valakit ápolás, gyógyítás végett felvenni, ha a kezelőorvos, továbbá közhivatalban lévő orvostudor bizonyítványban szükségesnek mondják ki azt. Ez azonban Kernács esetében nem történt meg és amiatt vonják felelősségre az említett szanatóriumot, mert „tisztiorvosi bizonyítvány nélkül vitte be a szanatórium igazgatója Kernácsot az intézetbe”. Vajna Vilmos és dr. Doby hatósági orvosok megtagadták az igazolását annak, hogy Kernácsot be kell szállítani az alperesként szereplő gyógyintézetbe, de erőszakkal mégis elkábították és amerikai filmregénybe illő módon elrabolták. A nagy szenzációt keltő ügynek a bíróság előtt még újabb fejleményei következnek.

Meggyilkoltak és kiraboltak két uriaszont

Az áldozatokat kegyetlenül megcsonkították

Bucurestiből jelentik: A főváros lakosságát borzalmas kettős rablógyilkosság tartja izgalomban. A Str. Militar 1. szám alatti telken, az új városnegyed szélén két épület emelkedik. Az egyik házban Virgil Nicolaescu tisztviselő lakik feleségével, Radulescu Olimpiával. A tisztviselő néhány hónap előtt házasodott. A másik házrészben Oteanu János háztulajdonos lakik feleségével, aki nagynénje Radulescu Olimpiának.

Ma reggel a két férfi eltávozott hazulról, Nicolaescu hivatalába ment, míg Oteanu szintén a városba sietett ügyeinek elintézésére. A házban két szolgáló van: Popa Anna cselédleány és György nevű férjiszolga. Györgyöt Nicolaescu két levéllel a városba küldte, míg Anna a piacra ment.

Amikor a leány visszatért, a ház kapuját zárva találta. Nagynehezen sikerült egy hátsó bejáraton bejutnia és ekkor megdöbbentő látvány tárult a szeme elé. Oteanuné szétzúzott koponyával, vérben uszva, holtan hevert a lakás padlóján. A szolgálóleány sikoltozására szomszédok jöttek elő, majd rendőrök jelentek meg, akik átkutatták a lakást és az első épületben ráakadtak a fiatalasszonyra, kinek szétzúzott koponyájú és kicsavart karu holtteste az egyik fogason lógott. Az öregasszony állandóan magával hordott övén lévő erszényében 55 ezer lejt, ez a pénz nyomtalanul eltűnt és így kétségtelemmé vált, hogy rablógyilkosság történt. A rendőrség teljes apparátussal folytatja a vizsgálatot a bestiális gonosztevők kézrekerítésére.

HIREK

Elköltöznék a Rivieráról a játékkaszinók

Párisból jelentik: A nemzetközi játékszindikátus, amely a francia Riviera előkei játékbankjaiban a baccarat-bankot bérletre, annyira elviselhetetlennek érzi a súlyos adókat, hogy most „ideális helyet” keres, ahol a világ legragyonabb, legmodernebb játékkaszinóját rendezheti be.

A szindikátus vezetője, Amletto Battisti, — egyébként kitűnő matematikus és uruguayi állampolgár, — érdekes nyilatkozatban fejtette ki, hogy miért akar kivonulni a szindikátus a Rivieráról és milyenek képzelik azt az ideális helyet, ahol az új játékkaszinót berendezné?

„A bankárszindikátus, — mondotta Battisti, — nem dolgozik nyereséggel a Riviera fényes kaszinóiban, egyszerűen azért, mert egészen fantasztikus összegeket kell leadnia különböző adók és illetékek címén. A szindikátusnak többmillió dollár áll rendelkezésére, hogy új kaszinót építsen. A modern közlekedési technika mellett teljesen közömbös, hogy hol állítják fel az új kaszinót. Szó volt eddig Sziairól, Kináról, Kairóról, Spanyolország bizonyos városairól, San-Marinóról, Andorráról és Lichtensteinnél. Az sincs kizárva, hogy 4-5 játékkaszinót építsünk a világ különböző helyein és bérelt hajókon szállítsuk majd a kaszinó vendégeit a különböző városokba.”

„Nem lehet szó arról, hogy világvárosokban rendezzünk be játékkaszinókat, még pedig azért nem, mert az ilyen fajta luxushelyek közönsége akkor érzi magát jól, ha elszakadhat megszokott környezetétől és új helyeken, új arcok között szórakozhat és kártyázhat.”

— **IDŐPROGNÓZIS.** Erősen felhős, délen csapadékos, lényegtelen hőváltozású idő várható.

— **Maniu távirata a francia miniszterelnökhöz.** Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök ma táviratot intézett Herriot francia miniszterelnökhöz, amelyben hangoztatja, hogy a Herriot ellen megkísérelt bombamerénylet mélyen megdöbbentette őt s a román népet. Ezzel egyidejűleg a miniszterelnök örömeinek ad kifejezést a merénylet megállításáért.

— **AZ ÁLLAMVASUT UJ VEZÉRIGAZGATÓJA.** Hivatalos bucuresti-i forrásból jelentik, hogy Ionescu tábornok, a CFR vezérigazgatói tisztségéről való távozása már befejezett tény és a változást csupán az késlelteti, hogy utódjának személye fölött még nem egyeztek meg. Valószínűnek tartják azonban, hogy a CFR vezérigazgatói székébe ismét Vidrighin mérnök kerül.

5. negyed 8 és negyed 10 órakor: **CENTRAL MOZGÓ: HALLÓ PÁRIS! — ITT BERLIN BESZÉL!** Vigjáték. Főszerepekben: JOSETTE DAY, GERMAINE AUSSEY, KARL STEPANEK, WOLFGANG KLEIN. **SELECT MOZGÓ: KÉMNÖK VÉGZETE.** Izgalmas dráma a világháború napjaiból. Főszerepekben: IRENE DELROY.

— **Előkészületek az aradi egyesületi ünnepségekre.** Az aradmegyei prefektúrán ma délelőtt az egyházi, katonai és polgári hatóságok vezetői értekezletet tartottak, amelyen a december elseji egyesületi évforduló programját állították össze. Az aradi ünnepségek, tekintettel a súlyos gazdasági viszonyokra, ez évben sem fogják tullepni az elmúlt évi évforduló költségeit, amelynek kiemelkedő eseménye a görögkeleti katedrálisban tartandó Te Deum lesz.

— **LÉTREJÖTT A MAGYAR-OSZTRÁK KERESKEDELMI EGYEZMÉNY.** Budapestről jelentik: Ausztria és Magyarország között a kereskedelmi tárgyalások befejezték. Az új egyezmény értelmében az árucseré-iorgalom eddigi 1:3 arányát 1:1 és íél arányra változtatták meg. Az egyezmény részletes feltételei még nem kerültek nyilvánosságra.

— **Ideiglenesen megszüntették az adótszítviselők számát.** Fontos pénzügyminiszteri körrendelet érkezett ma az aradi pénzügyigazgatóságra. A minisztérium megállapította, hogy a december 15-én megkezdődő ingatlan-összeíráshoz nem áll elegendő tisztviselő a pénzügyi szolgálatok rendelkezésére és ezért az összeírás alkalmával kiegészítő napidíjasokat kell felvenni. Azokban a városokban, ahol egyetem működik, a napidíjasok a jelentkező egyetemi hallgatók sorából választandók, míg ott, ahol nincs egyetem, a nyugalmazott pénzügyi tisztviselők vehetők fel. A napidíjakat a minisztérium utalja ki a munkálatok befejezésével.

— **Tolvaj laboráns.** A kurticsi rendőrségen a napokban feljelentést tett egy magyar állampolgárságu uriaszony, hogy tőle pengőket és mintegy hatvan lej ellopják. A rendőrség bevezette a nyomozást és csakhamar elfogta, mint alaposan gyanúsíthatót, Schechter Martin csernovici illetőségű egyént, aki egy vegyészeti gyárban, mint laboráns volt alkalmazva és most hosszabb idő óta állás nélküli. Schechtert behozták az aradi rendőrségre, ahol a motozás alkalmával találtak nála 9 pengőt. Azt vallotta, hogy a pengőket vette, azonban az eddigi nyomozás adatai szerint, Schechter a pengőt az uriaszonytól ellopta. Kihallgatása folyik.

— **Kártyát, öngyújtót és szivarokat foglaltak le.** Vasárnap délután a monopol alinspektora, Larche Jonescu, Faur komiszárral együtt, házkutatást tartott Karpelesz Lajosnál és vejénél, Kárász Elemérnél. Karpeleszék lakása a Kórház-ucca 5. szám alatt van és oda egy feljelentés alapján mentek ki. A lakásban 7 játszma lebélyegezetlen kártyát, egy doboz külföldi cigarettapapírt és több külföldi szivart találtak, de még öngyújtók is voltak ott. A talált tárgyakat elkobozták és Karpeleszékre 9000 lej büntetést róttak ki, amit meg is fizettek és így a további eljárást ellenük nem is folytatják.

Paplanok — Pyjamák

kiváló minőség — olcsó árak

RUTKAY & BOTYE

fehértanemű üzletükben.

— **Eskütt Lajost letartóztatták.** Budapestről jelentik: A rendőrség ma előzetes letartóztatásba helyezte Eskütt Lajost. A kiadott hivatalos kommuniké szerint Eskütt előzetes letartóztatását azért fogatosították, mert egyes politikai szemlélyiségek ellen súlyos megtorlásokat helyeztek kilátásba, arra az esetre, ha őt nem rehabilitálják. Míután a fenyegetések háttérben zsarolási kísérlet bünténye tetelezhető fel, Eskütt Lajos letartóztatása szükségessé vált. A rendőrségről Eskütt Lajost az ügyészségre kísérték át.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb hajó a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej. Földes-gyógyszerár.

— **Felgyógyult detektív.** Tascu Romulus detektív, akit ügyessége révén ugyszólván egész Arad ismer, még ez év tavaszán az árvíz alkalmával súlyosan megbetegedett és csak hosszasan szanatóriumi kezelés mentette meg. Most, majd nem egy évi szünet után, ismét feltűnt az aradi rendőrségen. Tascu annak idején a bünygyi osztályban teljesített szolgálatot és több bünyesetet derített fel, szorgalmával mindig kivívta magának felettesei meglegedését. Tascu most a rendőrség másik hivatalába osztották be.

— **Hét millió Aradváros tisztviselőinek.** Aradváros pénzügyi osztályvezetője, Berzován János tanácsos kedden délután terjesztette a városvezetés elé a város tisztviselőinek járó Titulescu-féle lakbérpótlékról összeállított kimutatását. Eszerint a fennálló jogos követelések összege 12 millió 875.000 lej, amelynek egyezményes alapon 55 százalékát fogják kifizetni, tehát 7 millió 81.844 lejt. Az interimár-bizottság oly értelemben határozott, hogy az elkészült kimutatást előbb a bizottsági alelnökkel felülvizsgálattja és csak azután veszi tárgyalás alá az egyes tételeket.

— **Az aradi rendőrség erkölcsrendészeti osztálya felfüggy mindazokat, akik kávéházat, vendéglőt, étkezdét, vagy büfiét akarnak nyitni, föltétlenül szükséges, hogy rendőrségi engedéllyel bírnak.** Ha valaki enélkül nyit hasonló üzletet, szigorú büntetést kap és az üzletet azonnal bezárják.

— **Hűtlen alkalmazottak.** Merckler Sándor feljelentést tett az aradi rendőrségen alkalmazottai Páris Mária és Fried Sándor ellen, akiknek a feljelentés szerint, nagy értékű szövetet adott át értékesítés céljából és azok nem számoltak el vele. Merckler Sándornak Aradon, a volt Forray-uccában van üzlete és ott áll alkalmazásban Páris Mária és Fried Sándor, akik a volt Bercsényi Miklós-ucca 4. szám alatt laktak. A kereskedő ezideig is adott át nekik árut, azonban mindig pontosan számoltak el vele. Most mintegy 38 ezer lej értékű szövetet és különböző kelméket bízott rájuk, de nem jelentkeztek elszámolásra. A rendőrség megállapította, hogy Fried Sándor és Páris Mária ismeretlen helyre távoztak. A nyomozást folytatják előkerítésük végett.

— **Az éhező Garamszécsen csendőrség szállta meg.** Prágából jelentik: Az ellenzéki sajtó helyszíni tudósítások nyomán hatalmas cikkek keretében foglalkozik a garamszécsi helyzetképekkel. Mint ismeretes, az elmúlt héten egy árverésből kifolyólag csendőrsortüz dördült el Garamszécsen s az események következtében a falu jelenleg teljesen kihalt, elhagyott képet nyújt. Minden 20 lépésre csendőrök állanak őrt, igazoltatnak és letartóztatnak mindenkit, aki előbük kerül. Garamszécsen és környékén hétszáz csendőrből álló ki-rendeltség teljesít szolgálatot. Az egész környéken izgatott hangulat uralkodik. A kormányt támogató jegyzők elmenekültek a környékről. A „Szlovák” című napilap a „Cseszke Szlovo” cikkeire reflektálva foglalkozik az eseményekkel és kifejti, hogy a magyar politika mindennek háttérben a cseh felvilágosító tevékenységet látja. „A kultura jelszava alatt” — írja a lap — „lázadásokra és ellenállásra buzdítanak”. A továbbiakban kifejti, hogy Csehszlovákiában, de különösen Tótországban a kultura szó nyomorúságot, munkanélkülséget és a tót nép legnagyobb foku szegénységét jelenti. A kultura jelszava alatt 14 éven keresztül elszegényítették Szlovenszkrét és folyton újabb rendeletekkel fokozták a nyomorúságot. Kultura helyett végrehajtások és árverések virágnak.

— **Előadás a katolikus és zsidó egyházakról.** Ismeretes, hogy Mikoss nyug. őrnagy ez év júniusában egy előadást tartott a katolikus és zsidó egyházakról, amely előadás aztán könyvalakban is megjelent a Kerpel-féle könyvkereskedésnél. Ezt az előadást most igéretéhez képest folytatja s beszámol a könyv a multkori előadás hatásairól. Az előadás e hó 23-ikán, szerdán este 9 órakor lesz és pedig az Iparosok Bankjának kistermében, amely a Weitzer-uccai fronton, az első emeleten van. Belépődíj nincs.

— **A sikkasztással vádolt vasuti pénztárosnő.** Érdekes ügy kerül holnap az aradi törvényszék vádtanácsa elé. Egy héttel ezelőtt a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Haiduc Dragina vasuti pénztárosnőt, akit — mint ismeretes — többszáz ezer lejes sikkasztás elkövetésével vádolnak. Az ügyészség meglebbezte a vizsgálóbírói döntést a tomesvári Táblához, amely helyt adott a felebbezésnek és elrendelte az időközben szabadlábra helyezett pénztárosnő újbóli letartóztatását. Ez meg is történt. Most dr. Pop Sándor védő kérvényt nyújtott be a bírósághoz és Haiduc Draganának kaució ellenében való szabadlábra helyezését kéri, amely fölött holnap dönt a vádtanács.

— **Szombat délután: Ezerjó.** A színház igazgatósága szombat délutánra a szezon legnagyobb sikerű operettjét, az „Ezerjó”-t tűzte műsorra. Ez a ragyogó operettrevű a szombat délutáni előadás is premier-szereposztással megy!

— **Felségsértéssel vádolt aradmegyei gazdálkodó.** Garnea Florea, az aradmegyei Rosina községbeli gazdálkodó, ma felségsértés vádjával terhelten állott az aradi törvényszék előtt. A vádirat szerint a gazda ez év márciusában a község egyik korcsmájában, felségsértő kijelentést tett. Garnea kihallgatása alkalmával azt mondotta, hogy politikai ellenfelei kovácsolták ellene a vádat és új tanukat jelentette be, annak igazolására, hogy nem tette meg az inkriminált kijelentéseket. A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a főtárgyalást december 20-ikára halasztotta.

Aradról Braziliába küldött tízezer lej bonyodalmas története

Bonyodalmakkal teli bankátutalás ügye foglalkoztatja az egyik aradi ügyvédi irodát. Aránylag nem nagy összegről van szó, mindössze tízezer lejről, azonban a mellékkörülmények teszik különösen érdekessé a kis esetet, melynek szenvedő hőse B. J. volt aradi köztisztviselő.

B. J. még ez év márciusában pénzt akart küldeni Rio de Janeiroban lakó rokonainak. Felkereste az aradi bankot és tízezer lejt utaltatott át egy okirálysági pénztintézet temesvári fiókjának, amely Párison keresztül összeköttetésben áll a délamerikai bankokkal. Az átutalás megtörtént és B. J. türelmetlenül várta az értesítést rokonaitól, vajjon megkapták-e a pénzt. Két hónap múlva levél érkezett a temesvári bankfióktól a köztisztviselőhöz, akit értesítettek arról, hogy rokonai időközben elköltöztek Rio de Janeiroból és így a pénzt visszaküldték. Az értesítés Aradra érkezése előtt két nappal B. J. is kapott levelet Délamerikából és rokonai szintén közölték vele, hogy *Sao-Pauloba költöztek*.

A volt tisztviselő most már várta pénzének visszaérkezését, s miután az egyre később, levelet írt a temesvári bankfióknak, amelyet felkért, utalja vissza az aradi banknak tízezer lejt. Néhány nap múlva megérkezett a bank válasza, amelyben közölte, hogy párisi megbízottja még nem ejtette meg elszámolását és így a pénz egyelőre nem utalható vissza. B. J. tovább várta és amikor látta, hogy a pénze még mindig késik, az aradi bankot kereste fel, mely megbízásából Temesvárra utalta a pénzt és azt kérte fel megfelelő intervencióra. A bank közbelépése sem járt eredménnyel, a temesvári pénztintézeti fiók udvarias hangú levélben közölte, hogy *a pénz még mindig nem jött vissza Párisból és így nem küldhető vissza*. B. J. ekkor ügyvédhez fordult. Egy ismert aradi ügyvédet bízott meg pénze visszaszerzésével és az ügyvéd udvarias levélben szolgáltatta fel a temesvári bankot, fizesse vissza ügyfelének tízezer lejt. Ezuttal a bank ügyésze válaszolt és megmagyarázta, hogy azért nem utalja vissza az összeget, mert ő szabályszerűen járt el.

Körülbelül háromnegyed éve már, hogy a tízezer lej elindult Délamerika felé, a bonyodalmas átutalás ügyében írott levelek már megszáporodtak és B. J. még mindig nem kapta vissza a pénzét.

JAN KIEPURA ARADON

— Halálosvégű szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka az aradmegyei Sambatean és Szemlak községek közötti országúton. Julean Gheorghe 61 éves kurtiesi gazdálkodó kocsiján igyekezett Szemlak község felé, amikor az országúton a kocsit az árokba fordult és a szerencsétlen embert a lovak halálra taposták. A csendőri nyomozás megállapította, hogy Julean Gheorghe illuminált állapotban ült kocsijára, utközben elaludt és az irányítás nélkül maradt lovak a mély árokba fordultak a kocsival együtt.

— Az autobusz-soffőrökkel menetközben beszélni tilos. Velcsov Géza dr. interimár-bizottsági tag ma interveniált a városi autobuszművek vezetőségénél annak érdekében, hogy menetközben az autobusz-soffőrök ne beszéljessenek az utasokkal, mert ez kiszámíthatatlan szerencsétlenségekre vezethet. Sincal Jenő mérnök, az üzemek vezetője közölte, hogy ilyen tendenciájú rendeletet az üzemek vezetősége már régebben kiadott, de az utazóközönség érdekében kijelentette, hogy megteszi a megfelelő intézkedéseket, hogy ilyen szörvénys esetek se fordulhassanak elő. Velcsov dr. azt a javaslatot tette, hogy tegyék az autobuszkalauzokat is felelőssé a már kiadott rendelet végrehajtásáért, egyben kétnyelvű plakátokon hívják fel az utazóközönség figyelmét is arra, hogy menetközben a gépkocsi vezetőjével beszélgetni tilos.

— A Semmitőszék jóváhagyta a gáji kalapácsos gyilkosság tetteseinek büntetését. Körülbelül egy évvel ezelőtt kalapáccsal elkövetett gyilkosság történt Gájban, amelynek tetteseit Sinagli Pál gáji gazda és Gálfi Anna, ugyancsak gáji lakos személyében letartóztatták. A törvényszék ez év tavaszán ítélték az ügyben és Sinaglit tíz évi, Gálfi Annát hat évi fegyházra ítélte. Az elítéltek felebezése folytán az ügy először a temesvári tábla, majd a legfelsőbb semmitőszék elé került, amelytől ma érkeztek le az aradi törvényszékre az ügy aktái. Mindkét fórum megerősítette az elsőfokú bíróság ítéletét, amelyet ma délből hirdettek ki az elítéltek előtt. Mindkettőt a napokban szállítják el a fegyházba, hogy ott letöltsék a rájuk kirótt büntetést.

— **Katasztrófa a kovásznai drótkötél-pályán.** Kovásznáról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt a kovásznai drótkötél-pályán, amely 1400 méter magasságban szállít utasokat. Csak tragikus véletlen folytán történt a szerencsétlenség, miután ezen a pályán fennállása óta még soha sem fordult elő katasztrófa. Gerasim Tódor gépész irányítása mellett, az egyik pályakocsi öt utast szállított, midőn a pálya közepére érve, a gépészt hirtelen rosszullet fogta el. Gerasim elájult és raesett arra a rugóra, amely a pálya másik végén veszteglő kocsinak jelt adott az indulásra. A két kocsi 1400 méter magasságban összeütközött és felborult, úgy, hogy mind az öt utas lezuhant a szédítő magasból. Az öt utas közül három szörnyethalt, míg kettő a kórházban haldoklik.

**Legújabb divatu fűzők,
gyógyhaskötők első-
rangú kivitelben,
fűzők javítása, tisztítása olcsó árban**
Világné és Székelyné
fűzőspeciálístáknál, v. Weitzer J. u. 2-4. sz.
Minorita-palota. 3870

— **Ezeröttszáz lej pénzbírság bicskázásért.** Heim Ádám livádiai lakos több társával együtt sorozásról ment hazafelé szekéren a városból. Utközben összetalálkozott kocsijuk Kovács János zímándközi gazda szekérével. A legények jókedvű éneklésétől Kovács lovai megijedtek és majdnem az árokba vitték szekérét. Emiatt azután veszekedés keletkezett, amelynek folyamán Heim bicskájával több szurást ejtett Kovácsra. Az ügyet ma foglalkozott az aradi törvényszék, amely 1500 lej pénzbüntetésre ítélte Kovácsot.

— **A serdülő ifjuságnak reggel felkelés-kor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni,** mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk.

JAN KIEPURA a legnagyobb tenorista

— **Gyújtogatás Angyalkuton.** Veszedelemes tűz pusztított tegnap éjszaka az aradmegyei Angyalkut községben. A késő éjszakai órákban jelentették a község tűzoltóságának, hogy Sechult Joan anyyalkuti gazdálkodó házában udvarán tűz ütött ki. A tűzoltóságnak a lakossággal karöltve sikerült eloltani a tüzet, több kárral szalma és különböző gazdasági szerszámok pusztultak el, mintegy 13.300 lej értékben. Az ügyben a csendőrség is bevezetett a vizsgálatot és ennek során megállapítást nyert, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A házbeliek és a szomszédok kihallgatása után, a csendőrség előállította Brodor. Eftimie Sambateni-i lakost, aki bevallotta, hogy a gyújtogatást ő követte el. Az eljárás megindult ellene.

— **Gyilkosság kísérlete miatt letartóztatott napszámok.** Dehelean József és Dehelean Jakab kladovai napszámok a napokban megtámadták és véresre verték Ciuculita János erdőőrét. A vizsgálóbíró gyilkosság kísérlete címén letartóztatásba helyezte őket és ügyük ma került a vádtaács elé, amely megerősítette a letartóztatási végzést.

— **Az aradi katolikus jótékonyági egyesületek közgyűlése.** Ma este 6 órai kezdettel egyesületközi gyűlést tartott az aradi katolikus jótékonycélú és társadalmi alakulatok Caritas-központja. A gyűlésen Steinitzer Zseni elnökelt, aki gondos körültekintéssel felépített beszédében kifejtette azokat a módokat, amelyek legeredményesebben és leggyorsabban elősegítik a Caritas nagy inségakcióját. A tél beálltára való tekintettel, az akció megindulása már pillanatnyi késedelemet sem szenvedhet és az egyesületek vezetőinek, munkatársainak halaszthatatlanul hozzá kell látniok a nyomorenyhítő akció legszélesebb körű lefolytatásához. A legközelebbi teendők megvitatása után, az ülés véget ért.

— **Ma nyitja meg dr. Roth Marcell a Kölcsey Egyesület „Életiskolája”-nak ingyenes előadássorozatát az Iparos Kulturház termében,** este 6 órai kezdettel. A kiváló előadó tanár a legszélesebb köröket érdeklő tárgyról, „Az ősembertől a modern emberig” címmel tart előadást, amelyen a tudás és az ember-szeretet szemszögéből nézve, foglalja össze az emberi fejlődés jövőbe világító problémáit. Három éven keresztül, mindannyiszor megtölt az Iparos Kulturház terme a Kölcsey Egyesület modern, tudományos célú előadásai alkalmával és az új évad előadás-sorozata gondolkodásra készítő, fantáziát foglalkoztató tartalmánál fogva, változatlan vonzerőt jelent a közönség körében. A szerdai előadások sorrendje: Rozván Titusz, dr. Szedlák Ödön, dr. Gabos Jenő, dr. Hersch Andor, Klein József, Lászlóné-Prohászka Elvira, Diamant Izsó, dr. Lukács Jenő, dr. Windholz Béla, dr. Falus Lajos, dr. Balogh Ernő, dr. Szabó Sándor, Bárd Oszkár, dr. Rácz Sándorné, Szentimrei Jenő, Shuk Lajos és Fischer Aladár.

— **A kisenői Katolikus Leányegylet kitűnően sikerült tea-délutánt rendezett a kisenői Iparos-Otthon kistermében.** Mintegy 150 főből álló közönség gyűlt össze és a késő esti órákig a legkitűnőbb hangulatban szórakozott együtt a község intelligenciája. A tea-délután eseménye Takács plébános szép beszéde volt, amelyben az ifjúságot összefogásra hívta össze a jótékonyág, nyomorenyhítő akció szolgálatában. Ezután Kovács Erzsike magyar népdalokat énekelt sok érzéssel, majd Gáspár Ági sikeres szavalata következett, végül Rosenthal Dodó melodramát adott elő őszinte tetszés mellett. A tea-délután sikeres megrendezése a kissek számára, de lelkes agilis leánygárdának köszönhető, akiknek élén Gilly Ilonka fáradságot nem ismerve munkálkodott. Külön meg kell emlékezni az Ifjusági Egylet urizénekaráról, amely jelentékenyen hozzájárult a teadélután sikeréhez.

— **Aradi rendőri hírek.** Ma délelőtt előállították a rendőrségre Lakatos Florica 40 éves pócskai és Kovács Anna aradi cigányasszonyt, akiket egy őrszemes rendőr éppen akkor fogott el, amikor a piacon zsebtolvajlást akartak elkövetni. Örizetbe vették őket. Schoss Antal General Coanda-uccai kereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik ma hajnalban feltörték pincéjét. A rendőrség bevezette a nyomozást.

JAN KIEPURA ARADON

— **Eggy Ghyssa Kolozsvárott ad önálló táncestélyt 24-én,** mely által bekapcsolódik az „Ellenzék” emberbaráti akciójába, a magyar diákok chuj menzája javára. E bérlet rendszerrel meghonosított koncerteknek ünnepélyes megnyitójául Eggy Ghyssát szemelte ki és nyerte meg a rendezőség.

— **Óvás.** Figyelmeztetem az aradi könyvkereskedőket és magánosokat, hogy ha valaki a budapesti Dante kiadásában megjelent „Halhatatlan könyvek” díszkiadásának több kötetét kéri megvételre, ne vásárolja meg, hanem adják az illetőt a legelső rendőrnek, miután nála lopás történt, melynek alkalmával többek között ilyen könyveket is eltulajdonítottak. Az ügy rendőrségi nyomozás alatt áll. Marósi Rudolf hírlapíró.

SPORT KÖZLÖNY

Még soha nem látott izgalmak előzik meg a londoni osztrák-angol válogatott mérkőzést

Meisl Hugó már összeállította válogatott csapatát --
Az angolok két próbamérkőzés alapján állítják össze a reprezentatív gárdájukat. Száz futballfanatikus gyalog indult a hosszú útra

A közeli napokban Londonban fog lejátszódni Ausztria és Anglia válogatott labdarúgói közötti mérkőzés, amelyre máris felfigyelt a világ sportközvéleménye, mert hiszen ez az összecsapás oly hatalmas jelentőséggel bír, amely a sporttörténelemben még nem fordult elő. Nincs kevesebbről szó, mint arról, hogy Anglia, amely eddig elzárta határait a közép-európai csapatok elől, most vendégül látja ennek a résznek a jelenlegi legkomolyabb reprezentánsait, az osztrák válogatottat. A december 7-iki londoni mérkőzés mindenre feleletet fog adni. Az angolok mindenkor vállvonogatva nyilatkoztak a kontinentális futballról, azt tartják, hogy a labdarúgáshoz igazán csak a ködös Albionban értenek. Ezt a hitüket a spanyol válogatott felett elért imponáló győzelemük is megerősítette, de azzal nem számolnak, hogy a vezető csapatok a kontinentális turájuk során egymásután szenvedték a vereségeket. Amennyiben az angol válogatott győzne, úgy a határ még szorosabban lezárulna Anglia körül, az angol csapatok még drágábbak lennének, viszont egy esetleges osztrák győzelem esetén Anglia a közép-európai együttesek részére új pénzszerező turaterrénnum lenne.

Erre a nevezetes mérkőzésre Meisl Hugó, az osztrák futballsport „pápája” már össze is állította a reprezentatív csapatát. A „csodacsapatnak” kétségen kívül ez lesz a legnagyobb erőpróbája, igyekezni fog megőrizni a két éve tartó veretlenségét. Az osztrák csapat ez lesz: *Hidden—Rainer, Sesta—Mock, Smistik,*

Nausch—Zischek, Gschweidl, Sindelar, Schall, Vogel. Nem lehetetlen, hogy ezen a csapaton Meisl szövetségi kapitány még változtat. A mérkőzésre társasutazást rendeznek, de a sport szegényebb sorsú fanatikussal gyalog indultak neki a hosszú utnak, így száz osztrák sportember már utban van London felé. Egy kissé korán indultak el de ez érthető, mert ostendeig gyalogszerrel akarják megtenni az utat. Német híradások szerint a labdarúgás záródokai már kezdenek feltűnni a különböző rajnamenti városokban, uccai énekprodukciókkal igyekeznek a csatornán való átkeléshez szükséges hajóköltségeket összegyűjteni. Vasárnap még megjelentek a meccsen, ahol a sportszerető német közönség előtt a taccsvonalon felvonulva „Zu Fuss nach London zum Wettspiel England—Österreich” táblát hordoztak a pálya körül. A tömeg jóindulatára apellálnak és az adományokat az „utazási alap” javára fordítják. Ha kijutnak Londonba, jelentkeznek majd Meislnél meccsiegyekért. Hugó mestert nem érinti valami kellemesen ez a tömegvándorlás, hiszen az Ö. F. D. aligha uszsa meg áldozatok nélkül a „gyalogos osztag” futballrajongását. Megfelelő számú állóhelyet állítólag már rezerváltak számukra az osztrák szövetség, de vajon mi lesz akkor, ha azonfelül az éhenhalás elkerülése céljából „rendkívüli seregyért” forrák megrohmozni Ebortsthaleréket a futballért rajongó honfitársak?...

A meccset egyébként Langenus, az ismert belga bíró fogja vezetni.

Elmaradás veszélye fenyegette a vasárnapi olasz-magyar válogatott mérkőzést

Budapestről jelentik: Az olasz szövetség rideg magatartása miatt felmerült az a szokatlan terv, hogy az MLSz lemondja a vasárnapi válogatott mérkőzést. Ugyanis ezt a meccset azon feltétellel kötötték, hogy a válogatott mérkőzés mellé az egyesületek kártalanítására az olasz szövetség még egy meccset szerez és hogy a revansra jövő évben Budapestre kerül a sor. A vállalt kötelezettségnek az olaszok nem akarnak eleget tenni, így a második mérkőzés leköltése még nem történt meg, sőt a revans megadásától is vonakodnak. Az ellentétek dacára is lejátszák a mérkőzést, mert az MLSz nem akar konfliktust előidézni. — Itt említi meg, hogy a válogatott összeállítás változást szenved, Sárosi hülésben megbetegedett, így a helyét valószínűleg Lutz veszi át. A tartalékkapus szerepét Háda fogja betölteni, mert Horn is beteg lett.

O Orth megvált a Bocskaitól. A debreceniek a csapat balsikere miatt Orthot okolják, így valószínű, hogy a Bocskai nem ujtja meg trénerének e hónap végén lejáró szerződését.

O Nem adta ki a Bocskai Remmert. Ismeretes, hogy a Bocskai kiváló játékosa. Remmer a Nagyvárad AC-hoz szerződött. Miután a Bocskai csupán egy éves szabadságot engedélyezett játékosának — tehát nem tette szabaddá — Remmernek nem lett volna joga elszerződni. Így ezen az alapon az MLSz nem adta ki a NAC-nak a játékost, aki a FIFA szabályai értelmében nem is szerepelhet idegen csapatban.

O Borotra rekordja. A sportemberek közül az európai és amerikai ut megtételét illetőleg Borotrát, a népszerű francia tenniszezőt illeti a rekord pálmája. Borotra eddig 32 ízben kelt át az Óceánon, hogy kivételes tehetségét az Újvilágban is bemutassa. Londonban hatvanszor szerepelt, tehát hatvanszor kelt át a csatornán.

Két tennisz-erőlista

A francia és az angol Tenniszszövetség nyilvánosságra hozta a hivatalos erőlistáját. A francia ranglista: 1. Cochet. 2. Borotra. 3. Boussus. 4. Brugnon. 5. —. 6. Feret. 7. Merlin. 8. Legeay. 9. Bont. 10. Genien. Hölgyeknél: 1. Mathieu. 2. Adamoff. 3. Rosambert. 4. Henrotin. 5. Matexa. 6. Berthet. — Az angol ranglista: 1. Perry. 2. Austin. 3. Lee. 4. Hughes. 5. Oliff. 6. David. 7. Ivory. 8. Collins. 9. Scharpe. 10. Tucky. Hölgyek: 1. Heeley. 2. Round. 3. Whittingstall. 4. Stammers. 5. Nuthall. 6. King. 7. Jameson. 8. Pittomann.

O Hengerelt a Gloria. A szövetségi díjmérkőzések során, a Gloria-CFR a Tricolort kapta ellenfelül. A Gloria, miután ezen a mérkőzésen kívül nem volt programja, majdnem a komplett csapatával szerenelt a Tricolor második garnitúrája ellen és 18:0 arányban hengerelt.

O A nagyváradi Csillagot, aki jelenleg Bucuresben a Juventust trenirozza. Szórába szerződtek le, ahol a bulgár válogatott csapat tréneré lesz.

O A bécsi Hakoah romániai turára ajánlkozik, amelyet áprilisban bonyolítana le.

O Ez aztán gólrakord! Aarhusból érkezett hír szerint, ott két dán csapat, az AGF és a BK „1900” mérkőzése 40:0 gólaránnyal zárult az AGF javára.

O Futballpályáról az — operációs asztalra. Schusztér, a Budai „11” játékosa, hősiiesen végigjátszotta a Hungária elleni mérkőzést, miután mentők szállították el a kórházba, ahol azonnal vakbéloperációt hajtottak végre rajta. Még folyt az Újpest—Ferencváros derby és Schusztér már operáció után volt...

O A bécsi bajnokság fordulójának befejezést nyert. A bajnokság állása: Vienna 17, Rapid 14, Austria 14, Admira 13, WAC 13, Sportklub 13, Nicholson 11, FAC 8, BAC 8, Wacker 8, Hakoah, 7 Libertas 6 pont.

Puskás nem szerzett gólt vasárnap, de első helyét mégis tartja a góllövő-listán

Az Unirea Megyesije egy góllal megközelítette Puskást

Október 16-án játszották le az utolsóelőtti bajnoki forduló, azóta az I. osztályu bajnokság üzemében szünetelt a munka. Most több mint egy hónap után ismét sorompóhoz léptek a csapatok, hogy a bajnoki pontokért a szezon utolsó fordulójának alkalmával felveszék a küzdelmet. A vasárnapi teljes forduló alkalmával a játékosok ontották magukból a gólokat, ugyanis ezen a vasárnapon összesen 19 gól esett. Az őszi forduló utolsó mérkőzése a góllövő listát a következőképpen rögzítették meg:

10 gólos: Puskás (AAC.)

9 gólos: Megyesi (Unirea.)

7 gólos: Tóth (ATE.)

6 gólosok: Barbu I. (Olimpia PTT), Szabó K. (Unirea), Fritz (ATE).

5 gólos: Grünfeld (Hakoah).

3 gólosok: Bajti (ATE), Bódi (Transylvania), Kántor (Hakoah) Perneki (AAC).

2 gólosok: Engel (Hakoah), Katz (AAC), Bódi, Mánit, Ferics, Ivanov és Sokv (Transylvania), Szabó (ATE), Ujj II., Varga (Unirea).

1 gólosok: Ardelean, Babó II., Hőng II., Palásthy és Varga (Tricolor), Bellai (ATE), Bogotianu II., Morkov (Soimi), Incze és Szabó (AAC), Comlosan (Olimpia PTT).

Öngólosok: Goldstein (Tricolor, az Olimpia ellen), Spierer (Hakoah, az Unirea ellen.)

O Vasárnap a Vienna látogat el Budapestre. A magyar válogatott együttes, — mint ismeretes, — vasárnap Milánóban játszik, így a Hungária néhány kölcsön-játékos-sal megerősítve, a bécsi Vienna ellen veszi fel a küzdelmet.

O Lengyelország bajnokságát a krakói Cracovia nyerte, maga, mögé utasítván a Pogont.

O Közgyűlést tart az Országos Tennisz Szövetség. Bucuresből jelentik: Az Országos Tennisz Szövetség december 17-én tartja rendes évi közgyűlését, amelynek programján több fontos pont is szerepel.

O Harmincöt kilós serleg. Gróf Pálffy Andor közismert sportmecenás egy 35 kilogramm súlyú ezüst vándordíjat alapított, amelyért a műkorcsolyázó egyesületek fognak megmérkőzni.

O A gál „Soimil” sportegyesület tisztújító közgyűlést tartott, amelyen az új tisztikart választották meg. Az egyesület új elnöke Puticiu Pompilius lett, míg alelnökké Stana Jánost és Iovin Trifant, sportigazgatóvá Popian Lázárt, sportintézővé Stana Illést, pénztárnokká Florea Pétert, szertárossá Faragó Pált, titkárrá Bogatlian Ludovicot választották meg. Ellenőrök: Filimon János, Serb Aurel és Rosenbeiger, tagok: Puticiu Virgil, Tirsin Mita, Mot Axente, Iovin Ilie, Gh. Filimon, Heder Béla, Morar M., Man Andor, Feinkuchen B., Nagy Péter, Savu Todor, Jurguc I. és Florea Gábor lettek. A közgyűlés megválasztotta a fegyelmi bizottságot is, amelynek elnökét Puticiu Livius, alelnökét Ferician Iota személyében jelölték ki. Az új vezetőség működéséhez a legjobb reményeket fűzi az egyesület.

KÖNYVEK

Meg kell a szívnek hasadni. Bibó Lajos nagy regényét méltón fogadta a közönség. A népszerű író művésze mindenkor lenyűgözi az olvasót. Egy csudálatos élet története ez a regény: vakmerően érdekes elképzeléssel és mégis a valóság tökéletes rajzával. Egy pusztai „bűbajos” legény izgalmas regénye ez, akit elragad a nagyváros, a kóbor élet, a dicsőség, a lázadó szerelem, s akit az örök föld ismét visszahoz magához. Erős emberek, komor akarások és viharzó vágyak viaskodnak ebben a kötetben, amely igazán értéke az új magyar regénynek. A „Meg kell a szívnek hasadni” 440 oldalas hatalmas kötete a legszebb kiállításban, pompás papiroson az Atheneum árleszállítási akciójában nagy meglepetés a magyar olvasó számára. Ára fűzve 218 lej, kötve 320 lej volt, most pedig fűzve 112 lej, kötve 140 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nicsen: Lepagenál, Cluj. Kérje az árleszállítások nagy jegyzékét Lepagétól.

Művészi

gyermekielvételek készülnek**STOJKOVITS JÓZSEF műtermében**
volt Szabadság-tér 16- szám alatt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Románia gazdasági kapcsolatai Németországgal preferenciális vámszerződést köt a kormány

Bucurestiből jelentik: Bucurestiben elterjedt hírek szerint, Németország hajlandó Romániával megkötöni a preferenciális vámszerződést. A hír belföldön mindenütt meglepetést keltett. Már egy ízben felmerült ennek a vámszerződésnek a megkötése, azonban a román kormány akkoriban elutasította a német kérést, azzal az indoklással, hogy nem tartják időszerűnek a vámszerződés letárgyalását. Hír szerint most komoly formában tárgyalások fognak megkezdődni a szerződés megkötésére.

Még csak most simultak el a magyarokkal, csehekkel és osztrákokkal a gazdasági el-

lentétek és bucuresti-i jelentések szerint, ismét gazdasági konfliktus foglalkoztatja a kormányt. Ugyanis állítólag Olaszország megtorló lépésekre készül Romániával szemben, ama rendelkezések miatt, melyek az olasz gazdasági érdekek ellen irányulnak. Bucurestiben úgy tudják, a Manlu-kormány mindent megtesz, hogy Olaszországgal a jóviszonyt továbbra is fenntartsa, annál is inkább, mert Olaszország jelentős exportpiaca Romániának. Azonban azt is közlik, hogy a tárgyalásokat kissé megnehezíti az a sajnálatos tény, hogy Olaszország is kiadott olyan rendelkezéseket, amelyeknek mélyreható következményei voltak Románia gazdasági életére.

Szigoru határozatot hozott a mészárosok ellen

Arad interimárbizottsága. — A husiparosok csak olyan helyiségben működhetnek, amelynek egy bejárata van. — Megfelelőbbézik a város határozatát

Aradváros egészségügyi bizottsága azzal a javaslattal fordult a város interimár-bizottságához, mondják ki határozatilag, hogy az aradi mészárosok és hentesáru-kereskedők csak olyan üzlethelyiségben működhetnek, amelynek csupán egyetlen egy bejárata, egyben kijárata van. Az egészségügyi-bizottság erre a javaslatra az a megfontolás készítette, hogy az esetleges husmanipulációs kísérleteknek útját állják. Az egészségügyi bizottság javaslatát dr. Popovici Dávid főállatorvos terjesztette Aradváros interimár-bizottsága elé, amely magáévá tette a javaslatot és kimondotta, hogy az aradi mészárosok és hentesáru-kereskedők számára kötelezővé teszi, hogy megszerezzék üzletnyitásukhoz a város egészségügyi bizottságának jóváhagyását is. *Ellenkező esetben az illetők büntetésben részesülnek, kétszeri elmarasztalás után pedig üzleteiket bezárják.*

A városvezetőség határozata érzékenyen érinti az aradi mészárosmsterek és hentesáru-árusok túlnyomó részét, mert nem rendelkezik 50 százalékuk sem olyan üzlethelyiséggel, amely az új szempontoknak megfelelne. Viszont kívánni sem lehet a mai körülmények között az érdekelt adófizető iparosoktól, hogy egy ellenük emelt rejtett vádért *sürgősen üzlethelyiséget változtassanak*, vagy különböző büntetésekkel sújtásuk miatt, mert jelenlegi üzleteiket, ahová rendes vevőik köti őket, nem hajlandók márról-holnapra elhagyni. A városvezetőség fenti határozatához hozzászólási joga van az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának is, amely eddig egyedül volt jogosított fórum arra Aradváros területén, hogy üzletnyitási engedélyeket bocsásson ki. A városi interimár-bizottsági határozat a Kereskedelmi és Iparkamara engedélyét illuzóriussá teszi, amiképpen elrendeli, hogy annak csak abban az esetben van érvénye, ha a kiválasztott üzlethelyiséget a város egészségügyi bizottsága is megfelelőnek véleményezi, ellenkező esetben két ízben szigorú pénzbüntetésben részesülnek, harmadik esetben pedig bezárják üzleteiket.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa kérdéssel fordult az illetékes hatósághoz, hogy mi volt az indoka ennek a javaslatnak. Informátorunk a következőket mondotta:

— Több esetben alkalmunk volt megállapítani, különösen a külterületeken működő mészárosokkal kapcsolatosan, hogy *hatóságilag le nem pecsételt, tehát ellenőrzésen át nem ment húst árusítanak ki*. Erre az a tény, adott lehe-

tőséget, hogy ezt a nem ellenőrzött „fekete húst” az illető mészárosok a huskimérések hátsó bejáratain át csempészték be üzleteikbe. Ezért tette a város egészségügyi bizottsága azt a javaslatot, hogy csakis egy bejárattal rendelkező üzlethelyiségben árusíthassák ezentúl a húst.

Ugy hírlik, hogy a rendelet végrehajtásának nagy nehézségeire való tekintettel az érdekelt mészárosok és hentesek testületileg fogják megelégedezni a város vezetőségének határozatát az illetékes fórumok előtt.

— A BUCURESTI-TŐZSDE SZERINT NEM LESZ MORATÓRIUM. Bucurestiből jelentik: A tegnapi tőzsdén — a moratórium-hírek hatása alatt — teljes üzletlenség állott be. Pénzügyi körökben türelmetlenül várják a kormány hivatalos állásfoglalását a moratórium kérdésében és általában az a meggyőződés, hogy a moratórium-hírek minden alapot nélkülöznek. Itt írjuk meg, hogy a kormány már megcáfolta az általános moratóriumról elterjedt híreket és leszögezte, hogy ezzel a kérdéssel nem is foglalkozott.

— Az aradi Mezőgazdasági Kamara ma délelőtt 10 órakor tartotta meg őszi közgyűlését, amelyen a tagok csaknem teljes számmal jelentek meg. A gyűlést Marsleu István dr., a kamara elnöke nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd pedig a tárgysorozat egyetlen pontjának, az 1933-as költségvetésnek megvitatása következett. A vezetőség a kamara jövő évi költségvetését 4 millió 995 ezer lejben állapította meg. A közgyűlés a költségvetést rövid vita után elfogadta. A Mezőgazdasági Kamara tagjai a közgyűlésről a Carlerul kiállítására mentek, ahol megnézték a kamara pavillonját.

— Elhalasztották az aradi ármaximálóbizottság ülését. Aradváros maximális-ármegállapító ülése kedden délután ült össze, hogy szokás szerint a december havi maximális árakat megállapítsa. Jac Jenő városi gazdasági tanácsos bejelentette, hogy november hó 25-ikéig a földmívelésügy és kereskedelemügyi minisztériumok feltétlenül nyilvánosságra fogják hozni az új liszt- és buza-kategóriák országos jellegű, új maximális árait: a legheyezebb tehát, ha a város nem előzi meg a kormány hivatalos árait, hanem azokat természetesen magáévá teszi. Az elhangzott javaslatot a bizottság elfogadta és az országos maximális árak megjelenéséig az ármaximáló ülést elnapolta.

Nincs pénze? Ne busuljon, kevés pénzzel is vásárolhat

finom Havasi tömlő meg Tátrai csemegé juttatókat:

Idei Roquefort,	4 250.—	Lei kgr.
Székely túró	4 82.—	„
Juhtúró tiszta	4 40.—	„
Liptói túró la	4 60.—	„

és az összes finom csemegésejtek legolcsóbb beszerzési forrása. Győződjön meg!

„AROMAT” Tejtermék speciális üzem és üzlet, volt Asztalos Sándor-uca 3. szám.

Csehszlovákiában

300 millió lejes építkezéssel enyhítik a nyomort

Drótkötélpálya a lomnici csucsra. — Két új nagy gyógytelep a Tátrában

Mialatt nálunk a most megbukott konverziós törvény-okozta pénzühiány miatt a lakosság súlyos helyzetén csaknem lehetetlenség segíteni, addig a velünk szomszédos Csehszlovákiában az általánosság „vált nyomort igen nagy tökébefektetésű, hatalmas közmunkákkal igyekeznek enyhíteni. A Tátrába újabb érdeklődők özönlenek majd, mert a modern hegyi építkezés egyik csodáját produkálják a lomnici csucsra. Az *Aradi Közlöny* legutóbb néhány cikkben rámutatott arra, hogy Erdély világhírű fürdőit a legmodernebbül ki kell építeni és akkor az idegenek éppen úgy idehozzák a pénzüket, mint a nagyon drága Svájcba, vagy a Tátrába.

A nagyszabású tátrai építkezésekről az alábbiakat közöljük: A prágai általános nyugdíjgyűlés 1933. tavaszán Otátrafüreden a Kilitő közelében hatalmas szanatóriumot és üdülő-telepet épített tagjai részére. 200 személyt fogad be az új szanatórium és berendezése a legmodernebb lesz. A költségek 18 millió csehszlovák emésztene fel. Az építkezési munka a tervek szerint 2 évig tart. Ugyancsak jövőre nagy szanatóriumot épített a prágai központi szociális biztosító intézet Felsőhági tátrai nyaralóhelyen. A telket már régebben megvásárolta az intézet. Ennek a szanatóriumnak építése körülbelül 40 millió csehszlovákba kerül. Az építkezés 4 évig fog tartani.

Szintén a Tátrát érintő terv kerül talán megvalósításra a közeljövőben. Már régebben tervbevétték, hogy a *Lomnici-csucsra* drótkötélpályát építenek. Most indultak meg a komoly tárgyalások a terv megvalósítására, amelyek leire átszámítva, 300 millióba kerülnek.

— Tizenegyezer lej egy aradi ucca kikövezésére. Az egykori Veszthely-telep lakosságának egy része azzal a kéréssel fordult Aradváros vezetőséghez, hogy a város mérnöki hivatala köveztessék ki a Strada Augustin elnevezésű utcát, mivel a tél beálltával az egész környék járhatatlanná válik. Muresan János városi mérnök kedden délután bemutatta a kért uccakövezésre készített kalkulációját, amely szerint az uccajavítás 11.000 lejbe kerül. Az interimár-bizottság a kért összeget az uccajavításra megszavazta.

— Az aradi aszfaltjárdák javítása. A város mérnöki hivatala a városi aszfaltjárdák javítására a folyó évre 638.836 lej irányzott elő. ebből az összegből azonban a bucuresti-i központi árlejtési bizottság csupán 82.580 lej hagyott jóvá. Muresan János városi főmérnök ma mutatta be az erről szóló jelentését a város interimár-bizottságának, amely úgy határozott, hogy a Karolina-uccától a Weitzer János-uccáig, annál pedig a Forray-uccáig hozatja rendbe az aszfalt-burkolatot, majd sor kerül az Eötvös- és Teleky-uccák burkolatára is.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, NOVEMBER 23.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.25. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Szarvas hegedű. Rogalsi zongoraművészek Lazzari: E-moll szonátáját. De Falla: Spanyol táncát. játszik. 21.45. Tassian baritonista. 22.15. Cocorescu zongoraművész. — Budapest I. 10.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Az Országos Postászenekar hangversenye. 4.30. A rádió diákfelőrája. 5. Munkásfélóra. 6. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 7.30. Olasz nyelvoktatás. 7.50. Rózsavölgyi gramofonhangverseny. 8.50. „Emlékezés Arany Jánosra”. Szász Károly előadása. 9.20. Az Opera tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 12. Jazz-zenekar hangversenye. — Bécs. 12.30. Fall-négyes. 13.40. Hebestreit Pál gramofonlemez. 14.10. Gramofon. 17.40. Schubert-dalok. 22. Bécsi dalok. 23.30. Ambrosia-zenekar Londonból. — Belgrád. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17.30. Népdalok. 18. Gramofon. 20.30. Franck: Ötös. 21. Hangjáték. 21.40. Operetttrészl. Mikulics operabájosnővel. Strauss: Asszonyháború. Millöcker: Koldusdiák. Lehár: Pácsi. — Berlin. 16.35. Dalok lantkísérettel.

16.50. Kétzongorás hangverseny. 19.30. Dalok. 20.40. Szórakoztató zene. 23.15. Zenekari verseny. Frankfurt. 18. Szórakoztató zene. 22.45. Haydn: D-dur csellóversenye. Pablo Casals előadásában. Közvetítés Londonból. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Hemerka-zenekar. 19.20. Gramofon. Kaunas. 20.40. Offenbach: Hoffmann meséi. Mor. Ostrava. 10. Katonazene. 12. Gramofon. 16.30. Gramofon. 19.25. Falusi zene. — Páris. 22. Gounod: „Faust” című operája. — Pozsony. 12.05. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 19. Csecsemők ápolásáról. E. Farkas Márta hegedűjátéka. — Prága. 7.15. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 13.10. Gramofon. 16.30. Kratochvila énekesnő Fibich- és Nedbal-dalokat énekel. 21. A filharmonikusok Goldenberg zongoraművésszel. Brahms: B-dur vers. Mozart: Requiem. 23.15. Jazz-zene. — Riga. 19.30. Bizet: Carmen című operája. — Róma. 18.30. Zenekari hangverseny. 21.45. Operettelőadás.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 24.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Könnyű és román zene. 19.25. Dinicu-zenekar. 20.30. Opera. — Budapest I. 10.15. Gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. A Szervánszky-szalonzeneke hangversenye. 5. „Kolozsvári kincsesláda”. Felolvasás. 6. „Sertéshus feldolgozása és eltartása”. 6.35. Hangverseny. 7.10. Angol nyelvoktatás. 7.45. Zagon István felolvasása: „Kis emberek”. 8.25. Az Operaház előadásának közvetítése. „Egyiptomi Heléna”. Zené-

jét szerezte Strauss Richard. — Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye. 12.45—13.30-ig: Jávör Sándor jazz-zenekarának hangversenye. Budapest II. 6—6.30. Columbia gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Cerda-zenekar. 13.40. Massenet: Cid, gramofon. 14.10. Gramofon. 16.20. Gyermekdalok. 16.50. Fiatal művészek hangversenye. 18. Gramofon. 18.45. Szórakoztató gramofon. 20.35. A szimfonikusok diszhangversenye. Közreműködik: Németh Mária. 22.45. Gaudriot-jazz Medina Dario énekével. — Belgrád. 12. Gramofon. 12.57. Harangszó. 13.05. Rádiózenekar. 14.30. Hangverseny. 16. Isk. rádió. 17. Hírana Tatjana énekesnő. 17.30. Rádiózenekar. 21. Ljubljana. — Berlin. 16.35. Chopin-művek zongorán. 17. Dalok. 17.30. Szórakoztató zene. 19.30. Gramofon. 21. Romberg: „A diákherceg” című daljátéka. Utána: Táncczene. — Breszlau. 17.15. Szórakoztató zene. 18.30. Régi olasz fuvolaművészek. 20.30. Szórakoztató zene. 21.15. Beethoven: Esz-dur zongoraverseny. 22.10. Lortzing: „Cár és ács” című háromfelvonásos operája. — Brunn. 12. Gramofon. 17. Gramofon. 17.10. Rádiózenekar. 19.25. Német rádiójelenet. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 14.35. Gramofon. 15.30. Slavia-zenekar zenéje. 18. Rádiózenekar. 19.30. Gramofon. 20.05. Harmonika. 20.35. Rádiózenekar. Utána: Gramofon. — Milano. 18.10. Gramofon. 20. Zenekari hangverseny. 21.30. Opera. — Mor. Ostrava. 11. Katonazene. 12. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 16.30. Goossens: Öt falusi kép.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

EGYEDÜLÁLLÓ urinő szórakozás céljából idősebb, komoly uriember barátságát keresi. Levelet „Halk melódiák” jelűjére az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3962

ALKALMAZÁS.

JOBBA NŐ háztartásnőnek vagy gyermek mellé ajánlkozók, vidékre is megy. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3986

Kereszmárosi állást hirdet a Zimándközi Szövetkezet.

Pályázók 27-ig jelentkezhetnek, a feltételeket ugyanott helyben megtudhatják.

LAKÁS.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben.

Diskrét bejárato

butorozott szobát keres fiatal ember. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Pontos fizető” jelűjére az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3993

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADO Porcellán fall mosdó, teleses rádió, márvány oszlop, nagy üst, összekapcsolható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3544

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tortatál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, testmennyek, márkás porcellánok, szőrmebundák, disztárgyak, tértli kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storek, tüggönyök, asztalterítők, asztali és ágyneműk, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelok, tükrök, ebédijára, fali vitrinek, meissenai és Neu Wio: servisek, disztárgyak stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1900

GYORSAN PENZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóiné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranytárgyakat, disztárgyakat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1900

Ves-ek, becserelek, javítok, kölcsönzök és eladok részletek: használt és új kerékpárt, varrógépet, motorkerékpárt, gumit, villanygót, patéfont, lemezt, rádió: és elemet. MOTORICA, v. Asztalos Sándor-u. Sár- és hecipők javítása 6 óra alatt. Úveg és porcellán tárgyak székszerelvények vizálla ragasztásával

HASZNALT, de jó állapotban levő vizvezeték kiöntő-kagyló, megvételre keresetlik. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

Óriási hőség lesz

szobájában, 3873

ha **BOROS-fatelepen** vásárol, volt Óvár-tér. Telefon: 591.

Széna, here, szalma

BOROS fa- és széna-kereskedőnél. volt Óvár-tér. — Telefon: 591.

Figyelem! Csak a régi PIROSKY szalon-helyiségben újítás!

Ondolálás 8 lej | Ha'mosás 8 lej
Hajvágás 8 lej | Manikűr 8 lej
Vizondolálás 20 lej.

Uraknak olcsó kiszolgálás.

RADIO. Str. Corvin 2. (Hunyadi-u.)

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Jőjjön hozzánk!

Kegeltje érdemes! Arverésből, alkalmi vételekből, hagyatékokból származó ebédők, háló, uriszobák, szalonnok reaktívul olcsón. Kasszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, gardero szekrények, fehér bútorok, összekapcsolható vaságyak, löször matrac 3 párna 950 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-szék 100 lej, ottomán 900 lej. stb. stb. **COMISIO** bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összekötésben álló temesvári zálogház 24 szalalék mellett folyósít kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, irógépekre, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételten elfogadunk.

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

România
Judecătoria rurală Chişineu-Criş
Secția c. f.

No. 3505—1932. c. f.

EXTRACT DIN PUBLICAȚIUNE
DE LICITAȚIE.

In cauza masei falimentare Löwinger Petru la cererea curatorului Dr. Ioan Hențiu avocat in Arad, Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională in ce privește imobilele situate in comuna Chişineu-Criş circumscriptia jud. rurală Chişineu-Criş, cuprinse in c. f. a comunei Chişineu-Criş Nr. 772 de ord. A. I. 2—4 No. top. 1086/10-a 12/b-2, și 12/a-1, intravilan și casă cu No. 17-a porțiunea de proprietate a lui Löwinger Petru cu pretul de strigare de 60-000 lej. Licitațiunea se va ține in ziua de 26 luna Noiembrie anul 1932, ora 3 p. m. in localul oficial cf. Jud. Rurală Chişineu-Criş.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât 75% din pretul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să dovedească cetățenia română și să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, in numerar sau in efecte de cauzie socotite după cursul fixat in paragraf 42 legea LX. 1881. sau să predeie aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație, (Paragraf 147, 150, 170 legea LX. 1881. paragraf 21, legea XL. 1908) Creditorii privilegati sau ipotecari asupra imobilului urmărit sunt dispensați de garanție.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanție fixată conform procentului prețului de strigare la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (paragraf 25. XLI. 1908.)

Chişineu-Criş, la 9. August 1932.
P. Stroescu ss. jud. Feier ss. aj. dir.

Pentru autenticitate:

(L. S.)

P. Mateş, ss.
impiegat.

Hirdessen a 47 eve fennálló „Aradi Közlöny”-ben